

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32 —, polletno
din 16 —, četrtletno din 9 —, ino-
zemstvo din 64 —
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Mladinski dnevi v Mariboru od 29. junija do 2. julija 1939

Vsem je še v živem spominu mogočni mednarodni mladinski tabor v Ljubljani, na katerem je slovenska katoliška mladina pokazala svojo narodno in versko zavest, svojo vdanost do države, svojo disciplino in moč.

V letu 1939 pa vas kliče obmejni Maribor!

V dnevih od 29. junija do 2. julija bo Maribor gostoljubno sprejel v svoje okrilje cvet naše mladine, naše fante in naša dekleta in vse one, ki mislijo in čutijo z našo zdravo, požrtvovalno mladino.

Od 29. junija do 1. julija bodo športne in telovadne tekme ter stanovska zborovanja. V nedeljo, 2. julija, pa bo glavni mladinski dan s sprevedom skozi mesto, slovesno službo božjo in velikim telovadnim nastopom na novem mariborskem stadionu.

Fantje, dekleta! Ti dnevi v Mariboru bodo dnevi obračuna vašega prosvetnega in telovadnega dela v prosvetnih domovih in telovadnicah. Naj bodo to dnevi ponosnega manifestiranja za verska in narodna načela! Naj bodo to dnevi naše slovenske, katoliške skupnosti ter naše iskrene ljubezni do kralja in države!

Zato na delo posebno tisti, katerim so dnevi v prvi vrsti namenjeni, to so fantje in dekleta celjske in mariborske podzveze. Pa tudi bratje in sestre preko Save in Savinjskih planin nam bodo v teh dneh podali svoje roke in se z nami strnili v skupne vrste!

K božjemu soncu!

Bog živi!

Zveza fantovskih odsekov
Podzveza Maribor

Italija — Madžarska — Jugoslavija

V zadnji lanski številki »Slovenskega gospodarja« smo opisali obisk italijanskega zunanjega ministra v Budimpešti. Po vrnitvi grofa Ciana iz Madžarske v Rim je začelo italijansko časopisje prinašati članke o bližnjem obisku zunanjega ministra grofa Ciana v Beogradu. Drugi obisk v našem prestolnem mestu bo služil ustvaritvi zveze med Madžarsko, Italijo in Jugoslavijo, na kateri se dela že dolgo časa. Prvi koraki za to zvezo, ki bo omogočila dolgo in trajno sodelovanje med podonavskimi državami, so bili storjeni leta 1937, ko je obiskal Jugoslavijo grof Ciano prvič in sklenil beograjske sporazume. Drugi

korak je bil slovesni obisk predsednika dr. M. Stojadinoviča v Rimu, tretji pa zadnji sestanek Male zveze na Bledu, kjer so države Male zveze na prizadevanje Jugoslavije Madžarski priznale pravico do oboroževanja, zadnje priprave pa je izvedel grof Ciano, ko se je mudil v madžarski prestolnici. Z obiskom grofa Ciana v Beogradu 15. januarja, ki bo zaključil Mussolinijevo delo v srednji Evropi, se bo politični položaj v tem delu Evrope končno uravnovesil in uredil. Jugoslavija je po mnenju italijanskega tiska storila vse, da to novo bodočnost v Podonavju omogoči.

Del negovskega gradu zgorel

V Negovi v Slovenskih goricah je lep dvodelni in dvonadstropni grad, ki je obdan z mogočnim obzidjem in je last kneza Trautmannsdorfa, ki živi stalno v sudet-sko-češkem ozemlju. Močno utrjen negovski grad je služil delu Slovenskih goric kot trdnjava in zatočišče v dobi, ko so napadali Slovence Turki in ogrski kruci. To starodavno obrambno in spominsko stavbo je zadela 28. decembra pod večer huda požarna nesreča. V sprednjem delu gradu je imelo negovsko Prosvetno društvo svojo dvorano. Iz dvorane so udarili ob osmih zvečer plameni, kateri so vžgali streho. Ogromen požar je spravil vso okolico na

noge. Ker je Negova brez sodobnih zvez, niso mogli poklicati na pomoč najboljše opremljenih gasilskih čet. Pribrzeli so gasilci iz Ivanjcev ter iz sosednjih vasi in so se z domačini trudili vso noč, da bi ogenj omejili in ga zadušili. Z največjim naporom so rešili zadnji del ali trakt. Na sprednjem delu je uničil ogenj streho in prvo nadstropje. Na upravitelja Antona Ivanušo je padel z višine tram in ga je nevarno poškodoval. Zlomil mu je več reber in dobil je hud pretres možganov. Radi hude nesreče, ki je zadela častitljivi negovski grad, je potrta vsa okolica.

**„Slovenski gospodar“ — je izkaznica, da je
vaša hiša katoliška in slovenska!**

Mladina, naprej!

Vsak dan lahko vidimo, kako čas hiti. Ob novem letu pa se tega dejstva tudi zavedamo. Star koledar damo proč in novega si damo na zid in na mizo. In tako nam minevajo leta, hitro, kakor da so le dnevi.

Čas hiti in ni je sile na svetu, ki bi ga ustavila. Hiti tudi za nas ljudi, računajmo s tem, starejši in mlajši! In še to lahko rečemo, da dela pri tem prav velike korake, ne stopica tako kot v nekdanjih časih, skokorda skoje dela! Mladina ne ve, da svoj čas ni bilo tako, zato je tudi danes mladina drugačna kot je bila svoječasnno. Že na ljudskošolskih klopeh se razpravlja notranja in zunanja politika, se kažejo različna svetovna naziranja. Mladina hiti in niti ne čuti, da hiti, le to se ji zdi, da drugi pred njo prepočasi gredo.

Mladina ve, da je bodočnost njena. In vsakdo, ki hoče bodočnost, mora hoteti mladino. Hitler je ves pokret naslonil na mladino. Komunizem lovi le mladino. Tadžizem je uniformiral mladino. Sokol zahteva zase mladino. — In mi? Tudi mi hočemo mladino! Hočemo jo imeti v naših katoliških in narodnih organizacijah, da jo pravočasno in dobro pripravimo za dednjo verskih in narodnih svetinj Slovencev.

Slovenska mladina je v minulem letu stopila na plan s takim takim korakom, da so vsi zastrmeli, ker je niso poznali. Nikdar še ni slovenski narod v taki veličini taboril kakor v minulem letu. Saj ni bilo nobene proste nedelje ali praznika. In tabor lepši od tabora, višek pa veličastna prireditev v Ljubljani. In sadovi? Nikdar še ni stal naš narod tako enoten in discipliniran kakor sedaj, ko je stopila na plan naša mladina!

Leto 1939 pa je leto za mladino naših Slovenskih goric, našega Ptujkega polja, lepe Prekije in Prekmurja, Dravske, Savinjske, Mislinjske in Ohsavske doline, je leto, ko bo stopila pred nas vsa mladina mariborske in celjske fantovske podzveze in dekliških krožkov. Velik mladinski tabor v Mariboru jo bo zbral. V naših krajih je še precej neorganizirane, sebi prepuščene mladine. Ta raste kakor pač raste, toda včasih tudi divje raste in rodi divji sad. Čim več bomo mladine organizirali, tem manj je bo zahajalo na stranpota, kjer ji grozi moralna propast.

Vsem, ki imate mladino na skrbi: Dajte jo le v naše organizacije!

Vsej mladini pa:

Mladina, naprej! Leto 1939 je tvoje leto! Misli vsak dan na to, pripravlja se, da bodo videli: Naša mladina koraka! In vsa naj koraka!

Mladina, naprej!

Iz raznih držav

Križ povzdignjen v novi Česko-Slovaški do veljave. Česko-slovaška vlada je izdala 29. decembra odlok, da je treba iz vseh šol v državi odstraniti slike bivšega predsednika Beneša in pokojnega predsednika Masaryka. Odlok velja tudi za vse državne urade v republiki. V šolah bo odslej smel viseti samo državni grb in križ, v uradih pa samo državni grb. Podobe bivšega predsednika Beneša in pokojnega Masaryka bodo odslej smele biti javno izobešene samo na takih krajih, kjer bodo obešene tudi slike drugih českoslovaških državljanov. Podobi dr. Beneša in dr. Masaryka ne smejo odloži imeti v državi nikake prednosti.

Novi preusestnik Česko-Slovaške obiskal Slovaško. Novi predsednik česko-slovaške republike dr. Hacha je obiskal na povabilo slovaške stranke za božične praznike Slovaško, kjer mu je prirejalo prebivalstvo prisrčne manifestacije. Predsednik je položil venec na grob pokojnega voditelja Slovakov Andreja Hlinke.

Svetovno znane škodove orožarne češka last. Vsemu svetu znane škodove orožarne na Česko-Slovaškem, katerih delnice so bile doslej v glavnem v francoskih rokah, so postale izključna češka last. Francoska skupina, ki je bila do zdaj lastnica večine delnic, je te delnice odstopila skupini čeških finančnikov. Francoski listi označujejo to začno spremembo lastništva kot posledico zadnjih dogodkov v srednji Evropi. S tem dejstvom je Francija izgubila izredno važno gospodarsko postojanko v srednji Evropi.

Važni obiski v Rimu. Na dolgo in široko se je razpisavalo časopisje o obisku angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina in zunanjega ministra Halifaxa v Rimu v prvi polovici januarja. Italijanska vlada je izdelala uradni spored slovesnosti, ki jih bodo priredili na čast predsedniku angleške vlade Chamberlainu in zunanjemu ministru Halifaxu za njunega obiska v Rimu. Angleška državnik bosta v Rimu sprejeta s takimi slovesnostmi, kakor doslej še noben evropski državnik. Med svečanostmi bo prva uradna pojedina v »Beneški palači«, in to tisti večer, ko bosta Chamberlain in Halifax dospela v Rim. Drugi dan zjutraj bosta angleška ministra položila venec na grob italijanskega neznanega junaka. Nato bosta šla v Vatikan, kjer ju bo sprejel v avdienci sveti oče Pij XI. Angleška ministra bosta ta dan na kosilu na angleškem poslaništvu pri sv. stolici. Popoldne bodo daljši razgovori med italijanskimi in angleškimi ministri. Zvečer bosta angleška gosta prisostvovala sprejemu, ki ga bo njima na čast priredil zunanji minister grof Ciano. Prihodnji dan bo prost. Zvečer bo večerja na angleškem poslaništvu. Listi poudarjajo, da bosta angleška ministra imela tri daljše razgovore z italijanskimi politikami. Poleg tega si bosta ogledala tudi nekaj pomembnejših del, ki jih je ustvarila fašistična vlada, med drugimi velika javna dela v pontinskih močvirjih ter nova Mussolinijeva mesta. Po povratu angleških predstavnikov bo obiskal Rim nemški maršal Göring, da bo izmenjal misli z italijansko vlado o razgovorih z angleškima državnikoma. Nemška vlada bo storila vse, da podpre italijanske zahteve v Tunisu in vzhodni Afriki.

Napetost med Italijo in Francijo. Napetost med Italijo in Francijo, o kateri smo poročali že narkrat, se ni prav nič polegla čez božične praznike. Časopisje piše o zaostitvi odnosov med obema državama, ker je Italija proglasila kot neveljaven sporazum, katerega sta sklenila leta 1935 v Rimu Mussolini in zastopnik Francije Laval. Ta sporazum ureja kolonialna vprašanja med Italijo in Francijo v Tunisu, Libiji in francoski Somaliji, ki meji na Abesinijo. Razmejitvena pogodba iz leta 1935 se ni nikdar izvajala, dasi je bila v redu podpisana in sprejeta od zbornic ter senatov obeh držav. Spor se je začel sedaj ravno radi obsežnih afriških kolonij, kojih razmejitev bi naj bila urejena že leta 1935, a še ni do danes, in zahteva Italija, da dobijo Italijani v francoskem Tunisu samoupravo in da odstopi Francija Italiji vzhodno afriško pristanišče Džibi

buti in železnico iz te luke v abesinsko prestolico v Addis-Abebo in da dobijo Italijani vpogled na prevoz v Sueškem prekopu, katerega se poslužujejo radi svojih kolonij v vzhodni Afriki. Časopisje je objavljalo v minulem tednu vesti, da ojačujejo Italijani in Francozi svoje kolonialne vojne sile v Tunisu in v vzhodni Afriki. — Najnovejše italijanske zahteve napram Franciji so zadele na hud odpor Francozov. Francoski ministrski predsednik Daladier se bo odpravil v spremstvu vojnega brodovja in letalstva na francoski otok Korzika, o katerem se je mnogo pisalo, da ga terja Italija zase, in v Tunisu. Daladier se bo vrnil s potovanja še pred 9. januarjem v Pariz, da bi se sestal z angleškim ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom, ki se bosta na poti v Rim ustavila v Parizu. Pričakovati je, da bosta omejena angleška državnik ob priliki obiska pri Mussoliniju zopet kolikor toliko izgladila napetost med Italijo in Francijo.

Novice iz španske državljanske vojne

Velika Francova ofenziva

Tik pred božičem je pričel nacionalistični general Franco proti rdeči Kataloniji veliko ofenzivo, ki sega od gorovja Pirenejev do reke Ebro v širini 150 km. Najhuje napadajo nacionalisti na obeh koncih, na severu pri Trempu in na jugu vzhodno od izliva reke Segre v Ebro.

Bilanca prvih dni nacionalističnega napadanja znaša zasedbo 45 vasi, površina zasedenega ozemlja obsega 7000 kvadr. kilometrov, ujetih je 7500 rdečih ter zavzetih 18 vojaško važnih vrhov.

Nacionalisti so se polastili mesta Alos de Balaguer z električno centralo, ki je ena največjih v Kataloniji.

Nadaljni velik uspeh nove ofenzive je zasedba mesteca Granadella po Francovih četah. Iz Granadelle vodijo avtomobilske ceste v Tarragono in Barcelono. Rdeči so na vso moč branili to postojanko, katere so se polastili nacionalisti s tanki po hudih bojih. Po zasedbi Granadelle so se morali umakniti rdeči v drugo obrambno črto, ki je prav tako močno utrjena kot je bil njihov prvi ter zavzeti pas.

Radi dosedanjih uspehov Francove armade nameravajo iz Barcelone preseliti

tamkajšnje državne urade rdečih v vojno luko Cartagena ali kam drugam — na varnejše mesto.

Rdeči ob bojno ladjo

Dne 29. decembra okrog ene zjutraj je prišlo pred angleško utrdbo Gibraltar do spopada med štirimi Francovimi vojnimi ladjami in rdečim torpednim rušilcem »Jose Louis Diaz«, ki je plul iz gibraltarske luke, kjer so ga bili popravili v angleški ladjedelnici. Po kratki bitki je potopil ta rušilec eno Francovo ladjo, a je bil pri tem sam tako hudo zadet, da se je začel potapljati, preden je dosegel obrežje. Štirje člani posadke so bili ubiti, 11 je bilo ranjenih. Posadko je rešil angleški rušilec in jo je prepeljal v Gibraltar. Potapljaajočo rdečo bojno ladjo so potegnili z vlačilci v gibraltarsko pristanišče in bo ostala zaplenjena za dobo španske državljanske vojne.

Ponovno izpraznjevanje Madrida

Radi pomanjkanja hrane se je položaj v rdečem Madridu tako poslabšal, da bodo izpraznili iz mesta 200.000 ljudi, ker le pod tem pogojem bi prestalo mesto zimo z zmanjšanimi obroki hrane. Iz Madrida bodo morali oditi vsi, ki niso nujno potrebni obrambi mesta, predvsem ženske in otroci.

Po krščanskem svetu

75 letni kardinal Skrbensky umrl. Na gradu nemškega viteškega reda v Dolnji Dolgi Loki na Moravskem je umrl nadškof kardinal Skrbensky, ki je bil zadnji član kardinalskega zbora, katerega je še imenoval papež Leon XIII. Rodil se je leta 1863 iz stare moravske plemiške rodbine kot sin avstrijskega majorja. Duhovniško posvečenje je prejel leta 1889. Bil je župnik na Moravskem, kanonik v Olomucu in prošt v Kromerizu. Leta 1900 je bil posvečen v škofa in je zavzel nadškofijsko stolico v Pragi. Ko je bil star 38 let, je postal najmlajši član kardinalskega zbora. Leta 1916 ga je izbral olomuški kapitelj za svojega škofa. Huda avtomobilska nesreča, pri kateri si je pokvaril obe nogi, ga je zadela leta 1921. Po okrevanju se je odrekel olomuški škofiji in je stopil v pokoj. Še kot

kardinal zasebnik je izvrševal dušnopastirsko službo. Rad je obiskoval ubožnice in je mnogo spovedoval.

Po radiu spreobrnjen. Katoličani se po raznih državah trudijo, da bi tudi radio kristjanizirali. Ta iznajdba modernega duha je velikega pomena, ako je v službi resnice in kreposti. Žal da temu ni tako. Radio veliko bolj služi laži in hujskanju kot pa razširjanju resnice in ljubezni. Ponekod pa se je zavednim katoličanom le posrečilo, da so radio postavili tudi v službo Boga in cerkve. To se je zlasti zgodilo v Zedinjenih državah Severne Amerike. Uspehi so kmalu postali očitni. Mlačni katoličani, ki že leta niso več slišali besede božje, so jo poslušali v radiu. Tisti, ki so izgubili povsem smisel za cerkveno petje, niso zaprli radia, ko jim je prenašal iz

cerkve zvoke cerkvene pesmi. Tudi drugoverci so po radiu sledili poteku božje službe ter poslušali katoliško besedo pridigarja, ki je tolmačil božje razodetje ter branil katoliško cerkev kot varuhinjo božje resnice. Na mnogoterega je to napravilo globok vtis. Tako poročajo iz Washingtona (v Zedinjenih državah), da so katoliški programi, ki jih prinaša radio, tako vplivali na sina nekega baptistovskega (protestantskega) pastora, da je sprejel katoliško vero. Zato pa upravičeno zahtevamo: Več krščanstva v radio!

Kriza ruske mladine. V boljševiški Rusiji je mladino zajela globoka duševna kriza. Zunanji izraz te krize je rastoče število samomorov zlasti med žensko mladino. Sovjetski tisk je izpočetka ta pojav proglašal kot ostanek iz prejšnje buržujške (meščanske) dobe. Ko to ni nič pomagalo, marveč so samomori še bolj narasčali, jih je boljševiški tisk kar zamolčal. Ako bi hoteli navesti prave razloge za ta žalostni pojav, bi boljševiški listi morali pokazati na brezbožno vzgojo mladine. Mladina brez Boga in vere vzraste brez idealov ter pade v brezno nemoralnosti in razbrzdanosti. Na dnu tega brezna tiči obup, iz katerega se porajajo samomorilni sklepi. Pojavila se je med mladino že tudi reakcija (odpor) zoper strahovito razdejavanje življenja po brezbožništvu. Vznikli so med mladino pokreti proti materialističnemu — dušo zanikajočemu — brezbožništvu, ki tira mlade ljudi v obup. Nastala so tajna društva, v katerih se je začela izživljati težnja mladine po »Neznem« (po Bogu). Taka društva so med drugimi sledeča: »Društvo mladih mislecev«, »Društvo tistih, ki iščejo«, »Akade-

mija za raziskovanje vsemira«. Boljševiška oblast je ta društva takoj razpustila, člane pa kaznovala; mnogo jih je moralo v koncentracijska taborišča. Vsem tem društvom pa ni mogla priti na sled. Tako se

podtalna agitacija zoper oficijelno (službeno) brezbožništvo vrši naprej in mladina prehaja v velikem številu v skupine vernikov, da uteši svoje hrepenenje po resnici in poštenosti.

Novice

Osebnosti

Voditelju Slovencev podeljeno najvišje odlikovanje. Zadnjič smo poročali, da je odlikoval knez namestnik Pavle dr. Antona Korošca z redom Karadjordjeve zvezde prvega razreda. To je najvišje odlikovanje v miru, ki ga more kdo dobiti za izredne zasluge za državo. To najvišje odlikovanje se podeljuje navadno vladarjem.

G. provizor in naš sotrudnik umrl. Pri Sv. Antonu na Pohorju je preminul 28. decembra tamošnji provizor g. Matija Krevh. Rodil se je 12. februarja 1890 v Starem trgu. Mašniško posvečenje je prejel v Mariboru leta 1915. Kaplan je bil na Remšniku, deset let pri št. Petru pri Mariboru, pri Mali Nedelji in na Ponikvi ob juž. žel. Pri Sv. Antonu je bil za provizorja od leta 1934 do mnogo prezgodnje smrti. Rajni je bil blaga duhovniška duša, šaljivec in vnet mladinski organizator. Pridno je pisal kot mlad kaplan podlistke za »Stražo« in »Slov. gospodarja« ter za »Naš dom«. V Tiskarni sv. Cirila izhajajočim listom je bil stalni dopisnik. Blagemu gospodu ostani ohranjen časten in hvaležen spomin med vsemi, kateri so poznali njegovo darežljivo srce ter veselo naravo!

Duhovniške vesti. Postavljena sta bila g. Kupčič-Petin Ivan, kaplan v Cirkovcah, za provizorja istotam, in g. Zagoršek Fr., župnik pri Sv. Martinu ob Dreti, za soupravitelja župnije Bočna.

Nesreče

Ob sinovem mrtvaškem odru zadela očeta kap. Na pobreško pokopališče v Mari-

boru je prišel 78 letni oče Ivan Krepek, da pokropi v mrtvašnici ležečega svojega 46 letnega sina Franca Krepeka, katerega je kot strojevodjo med delom zadela kap. Stari Krepek se je zgrudil ob sinovem mrtvaškem odru mrtev, ker je tudi njega zadela kap.

Tkalskemu mojstru zmečkalo in zdrobilo roko. V Mariboru v Ehrlichovi tekstilni tovarni je popravljal strojno transmisijo, ki je bila v pogonu, 58 letni tkalski mojster Josip Fiedler. Pri delu ga je zagrabil jermen in mu je potegnil roko med osi tako, da je revežu roko popolnoma zmečkalo in zdrobilo. Hudo ponesrečenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Hudo se je poškodoval pri prevažanju lesa. 26 letni žagar Mihael Težak s Smolnika nad Rušami je padel pod z lesom naložene sani, katere so mu nevarno zlomile nogo in ga poškodovale na glavi. Hudo ranjenega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Hujša nesreča pri sankanju. 19 letno posestniško hčer Ano Mihalič od Sv. Benedikta v Slov. goricah je pri sankanju na strmi cesti pognalo ob drevo s tako silo, da so jo prepeljali v mariborsko bolnišnico z zlomljeno nogo in s hujšo poškodbo na glavi.

Mati se ubila pri padcu v vodnjak. Od Sv. Andraža v Slov. goricah poročajo: Božični prazniki so za nami. Tudi družina Štelcarjeva iz Smolinc se je pripravljala na veselo in mirno sožitje božičnih praznikov. Nesreča pa, ki nikdar ne počiva, se je v sveti božični noči oglasila pri Štelcarjevih. Domači sin Anton in mati sta vlačila iz studenca vodo za napajanje živine. Sin se je odstranil od studenca po opravih v hlev

Primeri izredno ostrih zim

Letošnja ostra zima nam kliče v spomin hudi mraz v nekaterih letih davno minulih stoletij.

Ptiči padajo kakor kamenje na zemljo

V letih 524 in 548 je bila v Nemčiji tako ostra zima, da so padali ptiči liki kamenje na tla, ali pa so jih z lahko lovili z rokami. Leta 860 je bilo na več mestih zamrznjeno Jadransko morje, istotako so zamrznile večinoma vse evropske reke. V letih 1019 in 1060 je padlo izredno na debelo snega. V Nemčiji je v teh letih zmrznilo zelo mnogo ljudi na cestah. Tudi v zimih 1124/5 je bila v Evropi tako huda zima, da so ljudje v množinah zmrzovali. Leta 1234 so

V mrežah greha

1.

Bilo je zvečer ob šestih. V tovarniškem predmestju Pikertona so zatulile sirene.

Sirenam so odgovarjali zvonovi, ki so se drug za drugim oglašali in oznanjali, da je dneva konec.

Ozračje je bilo nekaj minut napolnjeno s tuljenjem siren in donenjem zvonov, potem pa je zavladal nad okolico večerni mir.

Stroji v tovarnah so utihnili. Enolični ropot jeklenih orjakov so zamenjali človeški glasovi. Delavci so drli proti umivalnici, od tam pa v oblačilnico. Vpili so in se smejali. Tu se je slišal šaljiv dovtip, ki mu je sledil glasen smeh, tam piker odgovor. Vmes so se slišale kletve in psovke.

V delavnici v drugem nadstropju je stal pri starem stroju na nožni pogon mladenič širokega obraza, gostih, rjavih las. Po deseturnem delu se je stegoval in vmes zehal. Pri tem sta se zablistali vrsti krasnih belih zob, ki se jih še ni dotaknila zobozdravnikova roka. Po stegovanju je hitel za drugimi delavci.

Čez nekaj minut se je tudi on prerival na stopnišču, ki je vodilo proti izhodu. Pri mogočnih vratih se je živa reka ustavila. Vrata so bila zaklenjena. Sto in sto grl je začelo vpiti.

»Kje je vratar? He, stari lenuh, kje si? Zakaj le dobiva plačo ta klada lena? ...«

Kričanje je trajalo kake pol minute. Nato je prikreval stari, grbavi in šepavi vratar. Ključ je zaskrtal, vrata so se odprla. Vratar je nepričakovano naglo odskočil, kakor da bi se bal, da ga bo množica poteptala.

Delavci so naposled bili zunaj na ulici. Na prvem vogalu so se začeli razhajati na vse strani. Eni so vstopili v vozove cestne železnice, drugi so zavili v stranske ulice.

Mladenič širokega obraza in rjavih las je korakal sam. Ko je došel do vogala, se je ustavil in je razmišljal. Ali se naj pelje s cestno železnico, ali naj gre peš. Pred seboj je imel pol ure poto. Utrujen je bil in ni mu bilo za hojo. A vožnja je stala pet centov, kar je bilo zanj na koncu tedna mnogo. Odločil se je za pešačenje.

Jedva je stopil dva-, trikrat, ko je na drugi strani zagledal nekaj, kar ga je popolnoma prevzelo. Ljudje so hiteli mimo njega, a on je bil slep zanje. Ni opazil, da ga suvajo in kličejo.

»Štefan, zbudi se!« mu je zaklical neki tovariš. »Kaj ti je? Ali te je kdo začaral?«

Štefan se ni zmenil za znanca. Zrl je na drugo stran ulice, kjer je bil zagledal neznan obraz, ki je pritegnil nase vso njegovo pozornost. Bil je dekliški obraz, z vsemi značilnimi potezami slovanskega pokolenja. Dekle je stalo na nasprotni strani ulice. Stegovalo je vrat in opazovalo ljudi, kakor da bi iskalo kakega znanca. Njune oči so se za trenutek srečale in Štefanu se je zdelo, da so dekletove oči lepe in

k živini. Mati pa je ostala pri studencu, da si še natoči vode za kuhinjo. Naenkrat ji spodrsne na ledenih tleh ter strmoglavi v 24 m globok studenec. Priletela je tako nesrečno ob zidni kamen, da si je prebila lobanjo ter je bila takoj mrtva. Za družino štelcarjevo je to tem hujski udarec, ker se je pred nekaj leti smrtno ponesrečil tudi domači sin, vrhu tega pa je pred nekaj dnevi tudi moža nesrečne žene bolezen priklenila na bolniško posteljo. Vsi, ki poznamo prizadeto družino, izrekamo globoko sožalje!

Sam se zabodel po nesreči. Jožef Sirk, 28 letni posestnik pri Sv. Andražu v Slov. goricah, je hotel zaklati nekaj kur. Nož je vtaknil v žep in se je podal proti kurniku. Med potjo je spodrknil na poledici in je padel. Pri padcu se mu je zabodel za kolk kokoši v suknji pripravljeni nož proti srcu. Domači so našli gospodarja nezavestnega v krvi in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Po nesreči ustrelil prijatelja. V Moškanjih pri Ptujju so se fantje stepli že dopoldne. Pretepaško predpoldansko delo so nadaljevali popoldne v Mezgovcih. Med Dragotina Čuša in njegovega prijatelja Franca Čuša sta prišla dva fanta in začela prepir. Dragotinu Čušu se je sprožila stara lovska puška in naboj je zadal po nesreči Franca Čuša v desno stegno tako, da je obstreljeni izkrevavel.

Otrok se smrtnonevarno opeknel. Štiriletna viničarska hčerkica Cilka Munda pri Sv. Tomažu pri Ormožu je ostala sama doma, ker je morala mati k sosedu. Otrok je sedel preblizu k zakurjeni železni peči, kjer se mu je vžgala oblekca. Čeravno se je mati hitro vrnila, se je dekletce tako hudo opeklo, da so ga prinesli v smrtnonevarnem stanju v ptujsko bolnišnico.

Oče treh nepreskrbljenih otrok smrtno ponesrečil. V Woschnaggovi tovarni v Šoštanju je zagrabila v oddelku za luženje lesa transmisija Ivana Rednak tako hudo, da je bil v par minutah mrtev. Rednak za-

pušča ženo in troje nepreskrbljenih otrok v starosti od enega do šest let.

S hudimi opeklinami v bolnišnico. V Pečovniku pri Celju se je sedemletna delavčeva hči Amalija Sajovčeva polila doma s kropom ter hudo opekla po glavi in levi strani telesa. Deklico so oddali v celjsko bolnišnico.

Čudak zmrznil v gozdu. Jurij Zapušek, 78 letni preužitkar iz Podkrajja pri Škalah blizu Velenja, je živel v zadnjem času čudško in samotarsko življenje. Ko mu je prinesla vnukinja v jutro mleko, je našla njegovo sobo prazno. Po sledi stopinj je sledila starčku v gozd, kjer ga je našla zmrznjenega.

Brzovlak smrtno povozil dva moška. Tržaški brzovlak iz Ljubljane proti Mariboru je ob eni uri popoldne do smrti povozil tik pred postajo Židani most dva moška, ki sta stala ob prihodu vlaka na progi med obema tiroma. V istem času je vozil z Zidanega mosta proti Ljubljani tovorni vlak, kateremu sta se izognila, pri tem pa sta prezrla od ljubljanske strani prihajajoči brzovlak, kateri je oba podrl, ju vlekel s seboj, grozno razmesaril ter razmetal odrezane ude ob progi. Eden od smrtno ponesrečenih je 22 letni hlapec Valentin Podlogar, doma iz Št. Janža pri Krškem. Osebnost Podlogarja so ugotovili orožniki po sodnem spisu, katerega so našli v njegovem žepu. Druge žrtve, ki je imela od koles odrezano glavo in grozno razdrapan obraz, ni bilo mogoče prepoznati. Smrtno ponesrečena so pokopali na pokopališču v Loki pri Zidanem mostu.

Vlak smrtno povozil neposlušnega tesarja. Anton Mejak, 50 letni tesar, je hotel med postajama Videm-Krško in Brežice preko železniške proge. Železniški čuvaj je opozoril Mejaka, naj bo previden, ker bo vsak čas pripeljal brzovlak. Kljub svarilu je hotel zlezti Mejak pod zatvornicami, a že ga je podrl brzovlak in tako poškodoval, da je po prepeljavi v bolnišnico v Krško izdihnil.

Pri drugi nesreči ob življenje. Herbert Tschinkel, 28 letni trgovec in posestnik iz Kočevja, si je pred več meseci ob priliki motociklistične nesreče ranil hrbtenico. Po dolgotrajnem trpljenju si je opomogel, da je lahko vršil svoje posle. Zadnje dni so ga pa našli v kopalnici mrtvega, ker je radi oslabelosti srca padel na kopalno kad in je umrl radi zloma hrbtenice.

Smrtna nesreča v tovarni patron. 18 letnemu delavcu Marjanu Šmajdek je eksplodirala s šibrami napolnjena patrona v tovarni za patrone v Kranju. Šmajdeku je poškodovale obe nogi, ranjene ima oči ter je dobil še druge poškodbe. Pripeljali so ga v smrtnonevarnem stanju v ljubljansko bolnišnico, kjer je umrl.

Radi neprevidnosti ustrelil prijatelja. Iz Gor. Logatca proti obmejni Hotedrščici so se vračali 28. decembra Jakob Habjan, Karel Nagode in Vinko Petrovčič. Nagode je potegnil iz žepa samokres in se je začel ponasati, da lahko ustrelji zajca, če bi mu priletel na strel. Sprožil je v smeri v snegu vidnih zajčjih stopij. Čez kakih sto korakov je vzel zopet orožje v roke, je spodrsnil in pri padcu se mu je samokres sprožil in krogla je zadela pred njim stopajočega Habjana v hrbet. Obstreljenega so naložili na voz, a je že med prevozom v bližnjo vas umrl.

Razne požarne nesreče. Na Kapelskem vrhu pri Gornji Radgoni ima v hiši zakoncev Jožefa in Terezije Čagran v največji trgovske prostore trgovec Steinbauer Franjo. Radi vnetja saj v dimniku in radi premočnega kurjenja v hudem mrazu so začele goreti police, na katerih je bilo zloženo manufakturno blago, ki se je osmotalo in že tlelo, ko so opazili nesrečo. Steinbauer je oškodovan za 8000 din. — Dne 29. decembra zjutraj so opazili delavci v Hutterjevi tekstilni tovarni v Melju v Mariboru, da se vali gost dim iz oddelka, v katerem so stiskalnice za likanje kloba. Požar so hoteli delavci sami pogasiti, a ga niso mogli radi gostega dima. Poklicali so

temnoplave. Čutil je, da ga te oči vprašujoče gledaj in mu obljubljajo novo življenje.

Gledala sta se kake pol minute. Nato se je deklica obrnilo in odhitelo. Pomešalo se je med množico. Njeni svetli lasje so se parkrat zasvetljikali, potem so izginili.

Štefan je že pozabil na utrujenost. Na drugo stran ulice je hotel priti, a ko je videl, da je to zaradi goste množice nemogoče, je na ti strani hitel v smeri kot dekle — proti jugu. Pri zatvornicah bo morda lahko prišel na drugo stran. S komolci si je utiral pot in niti opazil ni, da ga suvajo in zmerjajo. Naposled je zagledal tračnice. Dekle svetlih las je ravno tedaj prišlo tja. Štefan je opazil, kako je gledala vzdolž ob tračnicah. Nato je pogledala čez ramo nazaj, kakor da bi hotela videti, ali ji kdo sledi. Potem je hitela naprej. Štefan je začel bežati. V tem trenutku se je oglasil zvonec. Dve rdeči luči sta se zabliskali, takoj nato je čuvaj spustil zatvornice. Po tračnicah je priropotal tovorni vlak.

Štefan je nemirno čakal. Zakaj je moral ta tovorni vlak ravno sedaj priti? Ni bil dolg, a vendar, ko so se zatvornice dvignile, je zaman iskal deklico. Izginila je. O svetlih laseh ni bilo ne duha ne sluha.

Fant je spet začutil utrujenost. Zdelo se mu je, da ga nekaj pritiska k tlom. Nič ga ni zanimalo, niti za glad se ni zmenil. Topo je strmel v daljavo. Pogled na tračnice in zatvornice je vzbujal v njem jezo. Zatvornice si je predstavil kot angela z dvignjenim mečem pred vhomom v rai.

Te zatvornice so zanj vedno pomenile mejo med namišljenim rajem ter svetom dela in muk. Na eni strani tračnic se je razprostiral trgovski del mesta in tam so stale hiše bogatih meščanov. Na drugi strani pa so bile samo tovarne in za njimi se je aztezalo delavsko predmestje.

Ko je sedaj počasi šel proti domu, se je spomnil na to, da je vse njegovo dosedanje življenje potekalo v pustem delavskem predmestju.

Delavski okraj Pikertona ni bil samo pust, marveč tudi nezdav. Zrak je bil prepojen z dimom, plinom in premogovim prahom. Za tovarnami je tekla reka, ki je nosila s seboj vso umazanijo ter je povzročala po vsej okolici neznosen smrad. Če je tujec zablodil v ta okraj, je nehote pospešil korake, da bi čimprej mogel prosto zadihati.

In vendar so tisoči in tisoči preživljali tukaj svoje dni, večinoma blede, izžeti ljudje, ki so se bili priselili iz starega sveta. Srečo, bogastvo so prišli iskat v Ameriko. Nekateri so oboje našli, večina pa je doživela razočaranje. Tisoči so se morali lotiti težkega tovarniškega dela, ki so z njim toliko zaslužili, da so se jedva preživljali. Ti priseljenci so bili večinoma severni Slovani: Poljaki, Litvanci in Slovaki.

Štefan je bil Litvanec. Ko so se njegovi starši nastanili v Pikertonu, mu je bilo dvanajst let.

Štefanov oče, Štefan Kmicic, je bil zaposlen v livarni bakra. Ob sobotnih večerih se je vedno napil.

vozili težko naloženi vozovi pri Benetkah preko ledu na morju. V letu 1305 so hodili ljudje in konji po ledu z Danske v Lübeck in Danzig. V tem letu so lahko vozili z najtežjimi vozovi preko najbolj širokih nemških rek. V zimi 1433/4 je zmrzovalo v Parizu neprestano od konca decembra do konca marca in je bilo ob življenju mnogo ljudi.

Vino v kockah in po teži

Leta 1468 je zmrznilo vino v sodih. Na Flanderskem so nasekali vojakom zmrznjenega vina na kocke in so ga jim razdelili na ta način. Vino so tudi to leto prodajali v kockah in po teži. Leta 1544 se je ponovilo z vinom prav isto. Leta 1594 je zamrznilo morje pri južnofrancoski luki Marseille in pri Be-

takoj mariborske gasilce, ki so opremljeni z najmodernejšimi gasilskimi napravami in tudi s protiplinskimi maskami. Vdrli so v maskah v oddelek, kjer je gorelo, ter ugotovili, da se je vnelo v stiskalnici blago. V teh likalnih napravah je bilo približno 1500 m klota. Požar je nastal najbrž zaradi tega, ker so delavci pozabili odklopiti električni tok ter se je likalni aparat tako močno segrel, da je začelo blago najprej tleti, nato pa goreti s plamenom. Gasilci so pogasili ogenj, ki je uničil stiskalni stroj. Poškodovana sta tudi dva sosednja stroja. Vsa škoda znaša okoli 100.000 din.

Razne novice

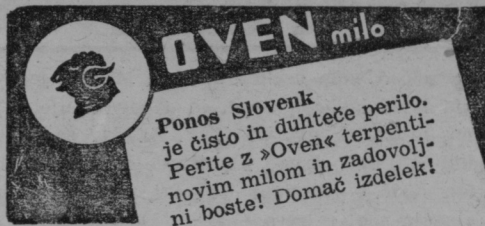
Zdravstveni dom in Protituberkulozni dispanzer v Slovenjgradcu sta začela s svojim delovanjem v ponedeljek, 2. januarja, in to po sledečem razporedu: 1. Zdravstveni dom — šef dr. Pohar Maks — uradne ure so: a) za šolsko polikliniko vsak torek in četrtek od 11 do 12, b) za otroški dispanzer vsak torek od 15 do 16 in vsako sredo od 11 do 12, c) za posvetovalnico za matere vsako sredo od 15 do 16. — 2. Protituberkulozni dispanzer — šef dr. Simoniti Lojze — uradne ure so vsak ponedeljek in petek od 3 do 5 popoldne.

Nov koledar za leto 1939. Predstojništvo svetišča na Ptujski gori je izdalo za leto 1939 ličen stenski koledar s sliko Gorskke Matere božje in služabnika božjega Antona Martina Slomškega, ki je bil velik častilec Gorskke Matere božje. Koledar bo v okras vsaki krščanski hiši. Posamezen koledar stane 2 din.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. **Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič.** 964

Nobena gospa ne sme pozabiti, da je »Oven« odlično terpentinovno milo domač izdelek! Zato ga vedno zahtevajte pri svojem trgovcu!

Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoju krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju iz žolča, nastalih zaradi zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo in jo dobro prenesejo tudi pri večkratni porabi. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

Obžalovanja vredni slučaji

Mlekarski slepar pod ključem. Mariborska policija je vtaknila pod ključ Hugona Markuš, doma iz Gor. Jakobskega dola, ki je večkrat kaznovani slepar. Vse poletje se je lotil po Mariboru, kjer se je izdajal pri raznih gospodinjah za sorodnika dobaviteljev mleka. Inkasiral je s ponarejenimi pismi večje zneske na račun dobave mleka. Preletacije je prišlo, ker ga je prepoznala na cesti gospodinja, katero je opazil za znatno vsoto.

Izmišljena zgodba o roparskem napadu. V našem listu smo poročali o roparskem napadu na pekovskega vajenca Krambergerja Ivana v Črmlenšaku pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Fanta so pripeljali v mariborsko bolnišnico z razparanim trebuhom. Pripovedoval je, da ga je napadel v gozdu nepoznan razbojnik, ko je na kolesu svojega gospodarja razvažal pecivo. Ropar da ga je sunil od zadaj v hrbet, da bi ga vrgel s kolesa, pri tem pa je fant padel s tako silo, da si je pretrgal trebuh ter ranil drobno. Roparja je preganjal potem neki kolesar, ki se je pripeljal po cesti, ter se ga je razbojnik ustrašil in pobegnil. Orožnikom, ki so poizvedovali za razbojniškim napadalcem, se je zdelo zadeva precej sumljiva. Ker niso mogli, kljub stranskim poizvedovanjem ničesar zaslediti, so si ranjenega fanta nekoliko natančneje ogledali. Pri tem pa se je ugotovilo, da si je mladi vajenec ves napad lepo izmislil. V resnici ga ni nihče napadel, pač pa se je dečko zelo naglo peljal po strmini s kolesom ter je zaradi tega padel. Pri padcu je dobil omenjene poškodbe, razbilo pa se je

tudi kolo, ki je bilo last njegovega mojstra. Tega se je fant tako prestrašil, da si je izmislil zgodbo o roparskem napadu.

Naravnost silil je v smrt. Na Rodnem vrhu pri Ptujih so cepili drva pri posestniku Mihaelu Šmigovcu. Zaposlena sta bila tudi 24 letni Viktor Bigec iz Gorce in pa 26 letni viničarski sin Lovrenc Vidovič z Rodnega vrha. Delavci so se napili in sprli, radi česar sta se dva zakonca podala proti večeru domov. Za njima jo je ubral Vidovič ter grozil z nožem, vendar sta mu ušla. Ker mu je prvi plen pobegnil, se je lotil Bigeca. Napadeni je nož vihtečega napadalca odbil in ga je tako udaril, da je padel. V istem hipu je Bigecu spodrsnilo in je tudi sam padel, na tleh ležečega pa je zagrabil Vidovič in se začel z Bigecem boriti. Bigec je v boju pograbil poleno in je Vidoviča tako obdelal, da je obležal nezavesten. Po polnoči se je večkrat udarjeni zavedel in je začel trkati na vrata Šmigovca, kateri ga je putil na skedenj, kjer je podlegel trem smrtonosnim udarcem. Preobilna pijača je rodila podivjanost ter prepir in napadalčevo nerazsodnost, katero je plačal z mladim življenjem. Ta žalostni primer je zopet klic: Starejši, ne dajte k podivjanosti nagnjenim fantom preveč alkohola!

Razočaran vlomilec. V noči na 30. december je dobil davčni urad v Celju nezajeljen obisk. Nočni tat je po uradnih prostorih vse razmetal in so našli drugo jutro okna na dvorišče v Gubčevo ulico odprta. Vlomilec se je priplazil v davčne prostore skozi okno z dvorišča in razmetal vse predale, da bi našel denar. S svinjsko nogo je razrezal blagajno, ki pa je bila ta dan prazna. Le v enem predalu je našel 120 din gotovine in jih seveda odnesel. Zanimal se je tudi za listine, očitno z namenom, da bi kje med njimi našel kaj denarja. Razočaran pa se je moral spet splaziti skozi okno v Matije Gubca ulici in izginil.

Tričlarska vlomilska družba v Celju prijeta. Celjski orožniki so zaprli tričlansko vlomilsko in tatinsko družbo, ki je bila na

netkah nekaj milijonov. Leta 1600 so zamrznila vsa jezera v Švici. Pomanjkanje in umrljivost sta bili toliko, da so vdirali v mesta severne Evrope volkovi in medvedje in so se hranili po ulicah s trupli nepokopanih zmrglih ljudi. Leta 1658 je korakal švedski kralj Karel X. s svojo armado, topovi in tovari po ledu Malega Belta. Vojska 40.000 mož je taborila to leto na zamrzli Donavi. Leta 1676 je bila največja francoska reka Seine skoz poldrugi mesec zamrznjena. Leta 1700 so pokali cerkveni zvonovi, ako je udarilo kladivo ob bron. Veje dreves so se dale drobiti kakor steklo. Leta 1709 sta zamrznila Jadransko in Sredozemsko morje pri Genovi in zgoraj omenjenem francoskem pri-

Nekoč je pijan zaspal zunaj v snegu. Pljučnico je dobil in kmalu umrl. Zapustil je vdovo Marijo in Štefana, ki je bil tedaj star štirinajst let. Mati je postala perica, Štefan pa je dobil zaposlitev pri nekem poljskem trgovcu. Pozneje je prišel v tovarno za gumbe in tu so se mu izpolnile otroške sanje: dodeljen je bil k stroju na nožni pogon. Delo pri stroju je bilo bolj neprijetno kot si ga je predstavljal. Tudi plača tedenskih 15 dolarjev ga ni tako zadovoljila kakor je prej mislil. Radi tega je sklenil, da se bo učil in izpopolnil svoje pomanjkljivo znanje angleščine v večernem učnem tečaju. Eno leto je pridno obiskoval pouk, a ko je videl, da so se tovariši posmehovali njegovi trdi in napačni izgovorjavi, je izgubil veselje do učenja. Sicer pa tudi ni bila lahka stvar, učiti se po deseturnem tovarniškem delu, zlasti ker ni imel do tega dela veselja. In sedaj, v štiriindvajsetem letu starosti, je smatral delo za suženjstvo, od katerega ni imel druge koristi, kot da je mater rešil pranja.

Pol sedmih je bilo, ko je zavil v ulico, v kateri je stanoval. Hiša je bila nizka in stara. Dež je že zdavnaj spral z nje belo barvo, a gospodarju se ni zdelo vredno, da bi jo dal na novo pobeliti. Pred hišo je bila stara ograja, ki je bila na več mestih pretrgana in se je sumljivo nagibala k tlom. Skozi zadnje okno je prihajala svetloba. V kuhinji, ki je služila tudi za sobo, je gorela plinska luč.

Štefan je našel mater pri štedilniku. Za večerjo je pekla krompir in jajca. Kak duh!

Mati se ob sinovem vstopu ni ozrla. Mešala je krompir. Šele čez čas je dejala:

»Pozen si.«

»Da,« je odvrnil sin.

Nato si je vzel iz kotla vodo. Sleknel je suknjo in srajco ter se začel umivati. V petih minutah je bil očeden. Potem si je oblekel svežo srajco, si podvihl rokave in sedel za mizo.

Mati je položila predenj krompir in jajca. Vrezala je tudi dobršen kos kruha in potice. Nato se je pokrižala, pomolila in tudi sama prisedla.

Štefan je slastno jedel. Za mater se ni zmenil in je šele čez nekaj časa opazil, da je samo kruh.

»Mama, kaj vam je? Zakaj ne jeste?« je vprašal poljsko.

»Vse življenje sem se postila na veliki petek in tega tudi sedaj na stara leta ne bom prelomila.«

»Saj res, danes je veliki petek! Čisto sem pozabil, imeli smo vroč dan.«

»Ti samo jej! Ti moraš jesti, ker si ves dan trdo delal. Tistim, ki težko delajo, se ni treba postiti. Samo tisti imajo greh, ki ti tudi ob takih dneh nalagajo težka dela. Bog jim odpusti!«

»Delovodja je rekel, da nam ni treba delati, če nočemo. A saj veste, kaj to pomeni! Samo preizkušajo nas.«

»To je sramota!« se je razgrela starka. »To bo imelo še slab konec. Na Poljskem se na veliki petek

delu po celjski okolici. Aretirali so 42 letnega Antona Kovača iz št. Janža na Dolenskem, kateri je predsedel že 16 let po ječah, 18 letnega Ivana K. iz Trnovelj pri Celju in 22 letnega Mihaela Kločovnika iz Lave pri Celju. Pri zasliševanju je vzel Kovač vse vlome in tatvine nase in je izjavil, da sta bila Ivan in Mihael sicer njegova pajdaša, ki pa nista vlamljala.

Zagonetna tatvina. Pri posestniku g. Lobeju v Slovenjgradcu se je mudila na dopustu njegova svakinja gospa Angela Mergaličeta, žena inženirja, kateri je uslužben v Abesiniji. Gospa živi stalno blizu Dunaja in se je za praznike mudila pri svojih slovenjgraških sorodnikih. Imenovani gospe je nekdo iz omare izmaknil brošo, par uhanov ter zapestnico v skupni vrednosti 30.000 din. Zginilo je iz omare še 340 din, 140 din pa je tat pustil. Po opravljenem poslu je tat omaro zaklenil in položil ključ na običajno mesto.

V pretepu obležal nezavesten. V Olimju pri Podčetrtku so se stepili v neki krčmi fantje. V pretepu je dobil 21 letni posestniški sin Alojzij Toplišek tako hud zabodljaj v rebra, da je obležal nezavesten.

V gostilni obkran. V neki gostilni v Jurkloštru je napadel neznan možki v prepiru 25 letnega delavca Karla Jančiča od Sv. Lenarta nad Laškim. Zabodel ga je z nožem v levo stran reber, desno roko in obraz. Jančiča so oddali v celjsko bolnišnico.

Vlom v podružnico Bate. Podružnico Bate v Trbovljah so že večkrat obiskali nočni vlomilci in tatovi. Pri tokratnem vlomu jim je padel v roke doslej najznatnejši plen v svilenih nogavicah, čevlji, raznih drugih predmetih in v gotovini. Orožniki so tatovom že na sledu.

Vlom v vilo dr. Kramerja. Bivši minister in senator dr. Albert Kramer poseda na Bledu vilo »Kajtimar«, katero je obiskal neznan vlomilec in je odnesel raznih predmetov za 10.000 din.

Ali si že obnovil naročnino?

vsakdo posti in moli. Cerkve so polne. Verniki molijo križev pot. Po mestih so spokorne procesije. Vsakdo žaluje, ker je človeška zloba ta dan obsodila Jezusa na smrt.

»Tu si ljudje ne delajo takih skrbi radi velikega petka,« je pripomnil ravnodušno Štefan.

On v verskih zadevah ni bil tako tankovestn ko mati. Prejšnji večer je bil na materino prigovarjanje v cerkvi in je mislil, da je s tem zadostil svoji krščanski dolžnosti.

»Bog jih bo kaznoval! Videl boš, da tako početje ne bo imelo dobrega konca!« je tarnala mati.

»No,« je šaljivo dejal sin, »vi ste gotovo ves dan klečali. Če iz vsake družine en človek moli, je dovolj. Vam na ljubo se bo Bog tudi mene usmilil. Morda me bo lepega dne rešil te umazane tovarne, ter me naredil bogatega.«

Mati je preslišala sinov šaljivi ton in resno dejala:

»Medtem ko je duhovnik molil križev pot, sem ves čas prosila Boga, da bi bil ti spet takšen ko prej... Oh, Štefan, bojim se zate! Takšen boš ko oče. Videl boš, da se to ne bo dobro končalo!«

Štefan se je smejal.

»Ko bom star, bom tudi jaz vedno v cerkvi klečal ko vi. A kako korist bi sedaj imel od tega? Saj imam že tako premalo prostega časa!«

»Štefan!«

Slovenska Krajina

Turnišče. Naša cerkev Matere Milosti je letos dobila nove jaslice, ki jih je darovala njena patrona, milostiva grofica Zičy. Za dar se ji je v imenu vernikov javno s prižnice zahvalil naš g. dekan Jerič. — Božični prazniki, polni skrivnosti in veselja radi rojstva božjega Deteta, so za nami. Toda z žalostjo v srcu moramo povedati, da je bil pri nas sveti večer skrunjen radi pretepa nekaterih neugnanih in nepoboljšljivih pretepačev, ki so si ta večer izbrali za žrtev Bakana iz Renkovec, ki se je pred kratkim vrnil od vojakov. Pretepli so ga tako neusmiljeno, da je komaj prišel do doma. Naši orožniki bi mogli več računa voditi o teh stalnih kalilcih miru. — Pred dnevi se je s svojo družino vrnil po desetletnem bivanju v Ameriki naš rojak g. Fehér Jožef. Po zunanjem videzu bi sklepali, da se mu je zelo dobro godilo. Po njegovih izjavah je zaslužil dobro, ker si je pri nas dal zgraditi lepo hišo in je tudi večjo vsoto prihranil. Vrnil se je zato, ker svojih dobrih staršev na stara leta — v jeseni njihovega življenja — ne bi rad pustil samih. Hčerka, ki ne razume slovenščine, sili nazaj v družbo svojih ameriških otroških prijateljev. — Za božične praznike se je mudil v osrednji gostilni cirkus, ki je poleg drugega sporeda predvajal tudi več filmov, od katerih so bili nekateri še kar dobri. — Pred kratkim smo dobili novega pismonošo v osebi g. Kocet Štefana. Želimo mu, da bi se v to službo dobro vživel in bi naše ljudi dolgo razveseljeval s pošilkami dragih domačih, ki so daleč od rodne grude.

Dobrovnik. Prejšnji teden je bila dražba v kmečkem gozdu. Prodajali so stoječe hraste, a revnejši sloji niso mogli kupiti ničesar, ker je bilo predrago. Nekateri debelejšje hraste so zdražili nad 1300 din. Večino boljšega lesa je kupila d. d. »Našička«, ki bo les uporabila za gradbeni material.

Renkovec. Pretekli teden so zatisnili oči k večnemu počitku Režonja Ana, p. d. Kontrova. Zvečer so popolnoma zdravi legli k počitku in ko se je od devetih vrnil mlajši sin, jih je vprašal: »Mati, zakaj ležite v temi?« Odgovorili so mu, da šparajo petrolej. Eno uro pozneje se je vrnil

starejši sin in je mater vprašal, zakaj nimajo pokritih rok, a odgovora ni dobil, ker so mati že mrtvi ležali. Zadel jo je namreč srčna kap. Bog jim daj nebeški raj — a preostalim naše sožalje!

Sv. Sebeščan. V tukajšnji cerkvi je bil na oltarju Srca Jezusovega nabiralnik za cerkvene potrebe. Četudi je cerkev večinoma zaklenjena, je nekdo izbral ugodno priliko in je te dni odnesel denar z nabiralnikom vred. Tat je moral biti nek propadel-brezverzen človek. V nabiralniku sicer ni bilo več kot okrog 300 din, pa je že to za našo siromašno cerkvico dosti. Uzmoviču so na sledu. Vsi ljudje obsojajo tako brezvestno dejanje.

Sv. Sebeščan. V četrtek, 29. decembra, je umrl oče našega župana Banfi Štefana. Rajnemu naj sveti večna luč, preostalim pa naše sožalje!

★

Zopet vlom v davčni urad

Prostore davčnega urada v Ptuj, ki so v bližini minoritske cerkve, so obiskali v noči na Novo leto še neodkriti in drzni vlomilci. Izredno živahnost na Silvestrovo, ko so bile mestne ulice polne ljudi, so izrabili svedrovci, ki so bili strokovnjaki, za svoj posel s tako zvano »svinjsko nogo«. Vrata so odprli s tem orodjem. V uradnih prostorih so v stransko steno železne blagajne izrezali s pomočjo »svinjske noge« trikot ter so skozi luknjo odnesli ogromen plen. Gotovine je bilo v blagajni samo 1249 dinarjev, pač pa kolekov za 320.000 din, in od teh 14.000 po 5 din, ostali pa višje vrednosti. Ljudje so videli, kako sta se motala krog davčnega urada dva neznana možka, a jima ni nikdo posvetil kake posebne pozornosti radi silvestrovanja. Vlom je odkril na novega leta dan v jutru davčni uradnik in ga javil policiji. Iz Maribora so poklicali strokovnjaka za prstne odtise, pa jih ni našel, ker so delali vlomilci z rokavicami. Tokratni vlom v ptujsko davkarijo je tretji. Prvič so se lotili ptujske davčne blagajne lopovi leta 1915. Odnesli so 26.000 kron, a so jih prijeli pozneje v Ljubljani. Drugi poskus vloma leta 1929

»Kar molčite! Jutri bo sobota, plačilni dan,« je odgovoril Štefan, da bi odvrnil materine misli od predmeta, ki mu je bil neprijeten.

»Hvala Bogu! Bom vsaj mogla plačati račun pri trgovcu za živila.«

Štefan že ni pazil na materine besede. Na drugo je mislil. Ko je končal z večerjo, si je umil roke. Nato si je zavezal kravato, oblekel suknjič in si pred ogledalom skrbno počesal lase.

Mati je postala pozorna.

»Štefan, kam greš?«

»Ven! Rad bi se nekoliko sprehodil.«

»Ali ne bi hotel spotoma stopiti tudi v cerkev? Lahko bi zmolil križev pot.«

»Morda bom šel v cerkev,« je odvrnil Štefan, da bi se tako odkrižal materinega prigovarjanja.

Starka je res utihnila.

Štefan je stopil k materi in jo poljubil. Nato je odšel. Ko so se vrata za njim zaprla, je starka sedla v gugalni stol. Roke je sklenila in začela moliti. Vmes se je pozibavala, dokler je toplota ni premagala in je zadremala.

(Dalje prihodnjič)

Vse šolske potrebščine

dobite najceneje in najboljše v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

stanišču Marseille. Tega leta je zmrznilo švedskemu kralju Karlu XII. 3000 mož pri Poltavi. Leta 1716 so postavili v Londonu na reki Themse na ledu na stotine prodajnih stojnic.

Napoleon ob 30.000 mož

Zgodnja zima v letu 1812 je zahtevala od Napoleoneve armade pri pohodu v Rusijo 30.000 mrtvih. — V zimi 1837/8 je po Donavi plavajoči led uničil polovico Budimpešte in je bilo 1000 ljudi ob življenje. Leta 1873 je zmrznilo v Združenih ameriških državah tisoč ljudi. Zima 1916/7 je pobrala s plazovi v Alpah med svetovno vojno nad 10.000 vojakov. Pasje huda zima 1928/9 je itak skoro vsem v spominu in je bila tedaj Donava zamrznjena od izvira do izteka v Črno morje.

ni uspel. Tokrat so morali biti svedrovcu precej razočarani, ker so dobili skoraj same koleke, katere bodo težko vnovčili.

Naši rajni

Sv. Peter na Medv. selu. Po kratki in mučni bolezni je preminula najstarejša občanka naše občine Zupanc Frančiška iz Hajnskega. Dopolnila je 98 let. Bila je vzor vsej občini in župniji. Znana je bila tudi daleč čez meje naše občine. Opravljala je posel habištva; čeprav ni bila pravilno izšolana, je vendar v tem poslu bila tako spretna, da so jo tudi zdravniki občudovali. Kako je bila priljubljena posebno pri ženah v tukajšnji župniji, je pokazal njen pogreb, ki se je vršil na novega leta dan. Mirno počivaj in odpočij se od trudov in trpljenja svojega življenja! Spominjamo se njene duše v molitvi! — Žalujemo naše sožalje!

Sv. Barbara pri Mariboru. Zopet se je oglasila nemila bela žena ter iztrgala iz naše sredine starega gardista dr. Korošca in dekana Gomilška,

Jožefa Mulec, posestnika v Zg. Koreni, kateri je bil prvi predsednik nekdanje tukajšnje Mladeniške zveze in knjižničar bralnega društva ob kaplanovanju g. Gomilška pri nas, ter je izšel iz njegove šole skupno z našim županom, zato pa je bil mož, kot skala navdušen za katoliška načela. Res imamo malo tako odločnih mož kot je bil rajni Jožef! Bog mu naj bo milostljiv sodnik in naj sladko počiva v zemlji slovenjgoriški, katero je tako ljubil! — V Jablancih pa je zatislila svoje trudne oči Marija Čeh, pridna žena in mati, katera je v svojih dekleških letih učila prve molitvice dopisnika. Bog ji naj povrne vse dobro, naj ji sveti nebeška luč! — Obema žalujočima družinama pa naše sožalje!

Frankolovo. Po kratki pljučni bolezni je umrla, spravljena z Bogom, dne 27. decembra posestnica Ivana Špeglič v starosti 68 let. Blagopokojna je bila dobra katoliška žena in mati dobro vzgojenih otrok. Pokojni naj sveti večna luč — preostali pa naše sožalje!

Brežice. Previden s tolažili sv. vere je po enoletni bolezni, star 68 let, dne 30. decembra umrl posestnik Jože Bratanič s Sela 81. Zapuščena žena in tri sinove. Bog mu daj večni mir — preostali pa naše sožalje!

Društvene vesti

Selnica ob Dravi. V Slomšekovem domu bo v soboto, 7. januarja, ob 19, in v nedeljo, 8. januarja, ob 15 gostovalo prosvetno društvo od Sv. Tomaža pri Ormožu. Vprizorili bodo veseloigro v treh dejanjih »Trojčnik«. Čisti dobiček darujejo v prid Slomškovega doma. Napolnite dvorano obakrat!

Limbuš. Na praznik sv. Treh kraljev bo fantovski odsek ob 15 ponovil v Sršenovi dvorani Vombergarjevo igro »Vrnitev«. Oni, ki so kupili vstopnice za prvo uprizoritev, a niso mogli radi prenapolnjenosti v dvorano, naj te vstopnice uporabijo! Vljudno vabljeni!

Št. Jurij ob Pesnici. Prosvetno društvo priredi s sodelovanjem fantovskega odseka iz Limbuša dne 8. januarja ob 15 v šentjurski šoli prosvetni dan s sledečim sporedom: govor, deklamacija, petje, zborna deklamacija in Vombergarjeva igra »Vrnitev«. Vljudno vabljeni!

Dopisi

Prevalje. Okoliški kraji se vedno bolj in bolj pritožujejo nad nerednim dostavljanjem pošte. Že nad dva meseca sta pri tukajšnji pošti samo dva pismoše, ker tretji je že dalj časa bolan, tako da ostala dva nikakor ne utegneta, pa čeprav bi rada, ustreči vsem. Ljudje, ki stanujejo daleč od pošte, morajo si hoditi iskat pošto; ako ne leži na pošti, leži pa pri tistem, ki je pošto odnesel. Dobi namreč pošto tisti, ki prvi pride ponjo iz tistega kraja. S tem je pa dana tudi možnost, da se kaj izgubi. Prosimo poštno ravnateljstvo, da tem nerednostim napravi konec s tem, da pošlje tretjo poštno moč, dokler obolei ne ozdravi. — Na praznik sv. Treh kraljev bo ob 9 v Kristanovi dvorani na Fari širši sestanek krajevine Kmečke zveze. Razpravljalo se bo o vseh perečih vprašanjih kmečkega stanu in tudi o delu KZ v Ljubljani. Ker je sestanek zelo važen, vabimo prav vse zavedne kmete, ki jim je kaj za dobrobit našega kmeta tu na severni meji. — Preobrat v politiki napovedujejo naši modrijani. Tudi vlada je že neštetokrat padla — vrgla jo je vedno zdržena opozicija. Ne vemo, ali so 11. december prespali ali pa so ga že pozabili. Zato jim še enkrat povemo: V državi je zmagal dr. Stojadinovič, v

Slovenska Bistrica. Slomšekov dom uprizori na praznik sv. Treh kraljev ob pol štirih velezanimivo ljudsko igro znanega pisatelja Franca Bevka »Kajne«. Pridite na praznik in si oglejte!

Sv. Venčesl. Fantovski odsek priredi pod okriljem Prosvetnega društva na praznik sv. Treh kraljev ob 15 v tukajšnji šoli »Vedeževalka« in »Kmet Herod«. Vsi prijatelji prosvete in poštene zabave iskreno vabljeni!

Frankolovo. Prosvetno društvo »Slomšek« priredi v petek, na dan sv. Treh kraljev, po večernicah v društvenem domu igro »Pogodba«. Prijatelji poštene zabave in smeha vljudno vabljeni!

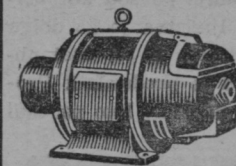
Šmarje pri Jelšah. V nedeljo, 8. januarja, bo po večernicah v Katoliškem domu uprizorila igralska družina našega fantovskega odseka pretresljivo dramo iz svetovne vojne »A njega ni...«. Igro režira g. sodni pripravnik R. Fajs. V nedeljo po večernicah vsi v Katoliški dom! Vstopnina je običajna.

Sloveniji dr. Korošec, v našem okraju pa Gajšek — ne pa Doberšek ali Eržen.

Sv. Marjeta na Ptuj. Zadnji šolski dan pred božičem je učiteljstvo naše šole priredilo vsem šolarjem lepo božičnico. Obdarovanih je bilo okoli 200 revnejših otrok z različno obleko in šolskimi potrebščinami. Vsi ostali so pa dobili tudi primerne božične darove. Vsega v skupni vrednosti nad 5000 din. Z darovi so prispevala razna podjetja, tako n. pr. je tvrdka Hutter iz Maribora podarila večjo množino tekstilnega blaga; potem tvrdka Bizjak iz Zagreba pecivo, prodajalna Tiskarne sv. Cirila v Ptuj šolske potrebščine, gospa Roza Marinič iz Ptuja je podarila usnje in prav tako so prispevali tudi šmarješki trgovci, občani in starši otrok. Vsem: Bog plačaj! Zahvala pa gre tudi našemu učiteljstvu z g. upraviteljem na čelu, ki je božično tako lepo izvedlo. S tem je bilo kolikor toliko mnogim pomagano, vsem pa so bili olepšani božični prazniki. Otroci bodo ohranili lep spomin na šolsko božičevanje.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Za novo lavantinsko bogoslovje so darovali: a) udeleženci blagoslovitve Nedogovega križa v Krabonošu 100 din, b) udeleženci posvetitve Vrtnjakove družine v Krabo-

DOBAVLJA-POPRAVLJA

motore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

nošu 215 din, c) Strnišča Marija 50 din. Vsem darovalcem iskren: Bog plati!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Ob zatonu leta smo vsi na delu za razširjenje katoliškega tiska. V letu 1939 ne sme biti nobene krščanske družine, v katero ne bi zahajal »Slov. gospodar«. To je naš najboljši tovariš in prijatelj, med drugim tudi ob požarni nesreči. Dobra krščanska družina gotovo ne bo svojega najboljšega prijatelja pustila zunaj hiše. Prav vsi Križavljani bomo temu dobremu prijatelju odprli široko vrata, da prihaja redno v naše domove! Slab tisk (slabo časopisje), ki se je vtihotapilo kot plevel v našo župnijo, mora iz naše župnije izginiti! »Svoji k svojim!« To trdno geslo bomo držali v novem letu 1939. Vse potrebščine bomo kupovali le pri takih obrtnikih in trgovcih, ki so naročeni na krščansko časopisje! Tako bomo najlepše pokazali, da gremo res: »Svoji k svojim!«

Sv. Peter pod Sv. gorami. Sedaj, ko so volitve za nami, pogledjmo malo, kako se je ob volitvah držala nekdanja liberalno-nemškutarska klika v Sv. Petru! Tako, kot smo pričakovali. Kakor vedno, je tudi tokrat zavzela stališče protislovenske politike. In naši »nacionalni« krog? Kaj bi se bali, korajžno so jo mahnili pod zastavo dr. Mačka. Sam predsednik tukajšnjega Sokola je prevzel predstavništvo liste dr. Mačka ter dal tudi prostore za shod Mačkovemu kandidatu. Ker naši »strogo nacionalni« krog niso imeli lastnih zborovalcev, so poslali po sosednje Hrvate, da so 8. decembra (nad 200 po številu) vkorakali s hrvaško zastavo na čelu v naš slovenski in zavedni št. Peter. Pa kaj je pomagalo vse to! Na svojih shodih niso imeli svojih zborovalcev, kako naj imajo na dan volitev svoje volilce? Na dan volitev jih tudi Hrvatje niso izveli iz blamaže. Takšna je njihova »nacionalna ideja« v št. Petru, katero moramo glasno izkričati, da se ne pozabi. Naš št. Peter pa je kljuboval vsem grožnjam mačkovskih agitatorjev s požigi in podobno. Kakšnih sredstev se poslužujejo ti izkoreninjenjenci, naj izve javnost: V noči na 9. december so vrlemu pristašu JRZ Debelak Francu iz Kunšperka posekali krasen sadonosnik, na Stefanovo pa pri belem dnevu pobili šipe na oknih volilec vladne liste in to Kovačič Alojzu in Černelc Ivanu iz Polja. Srčna kultura, ki bo od oblasti nagrajena! — Drugače pa smo veseli v št. Petru in tudi plešemo če potrebno (kljub toči, ki nas je zadela). Samo to je zlodej, da se vselej ne konča tako »nedolžno« veselje, kakor bi želeli prireditelji. Na Stefanovo se je na sokolski plesni veselici pri Kranerju bliskal nož. Trije ranjeni! Pa pravite, da ni pri nas »luštne«!

Zabukovje. Letino smo imeli še precej dobro, samo sadja ni bilo in tudi vina manj, ko druga leta. Umrla je junija najstarejša ženska Neža Bohovč v 90. letu starosti. Junija nas je obiskal g. Franc Jevnik, naš rojak, ki je župnik v Ameriki. Za cerkev sv. Lenarta je že precej daroval in je obljubil še nadaljnjo podporo. Zadnjega junija je ponovil tukaj g. Ivan Kores slovesnost prve sv. maše. Avgusta nas je zapustila vzorna krščanska učiteljica Angela Gospodarič in se preselila v Šmarje pri Jelšah. Želimo ji obilo uspeha tudi na novem službenem kraju.

Pišee. V tihi vasi Blatno v občini Globoko je nedavno dohitel čas g. Franca Podvinskega in

mu naložil šest križev življenja. Kot trden gospodar je z marljivostjo ter s pomočjo skrbne žene izboljšal svoje posestvo, da je malo takih. Kljub mnogemu domačemu delu deluje povsod kot javni delavec. Zaradi zaupanja ljudstva je že dolga leta občinski odbornik, pred leti je bil tudi oblastni poslanec. Že dolga leta je predsednik Prosvetnega društva v Pišecah, nad eno leto pa tudi

že načelnik Kmečke hranilnice in posojilnice. Dalje je predsednik krajevne organizacije JRZ, član cestnega odbora v Brežicah in načelnik novo osnovane zadruge. Podvinski je prijatelj narave in dober čebelar. Priljubljen je in spoštovan radi njegove moške zavesti, poštenosti in značajnosti, vsaki družbi pa dobrodošel radi "prirojene veselosti. K njegovi 60 letnici mu častita tudi »Slov. gospodar« z željo, da ga Vsemogočni ohrani takega kot je svojcem in javnosti v dobrobit in veselje!

Franc Snoj, novi slovenski minister

Gafencu, novi romunski zunanji minister

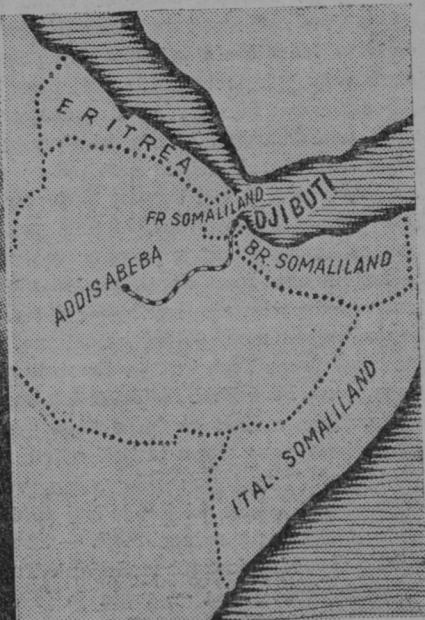
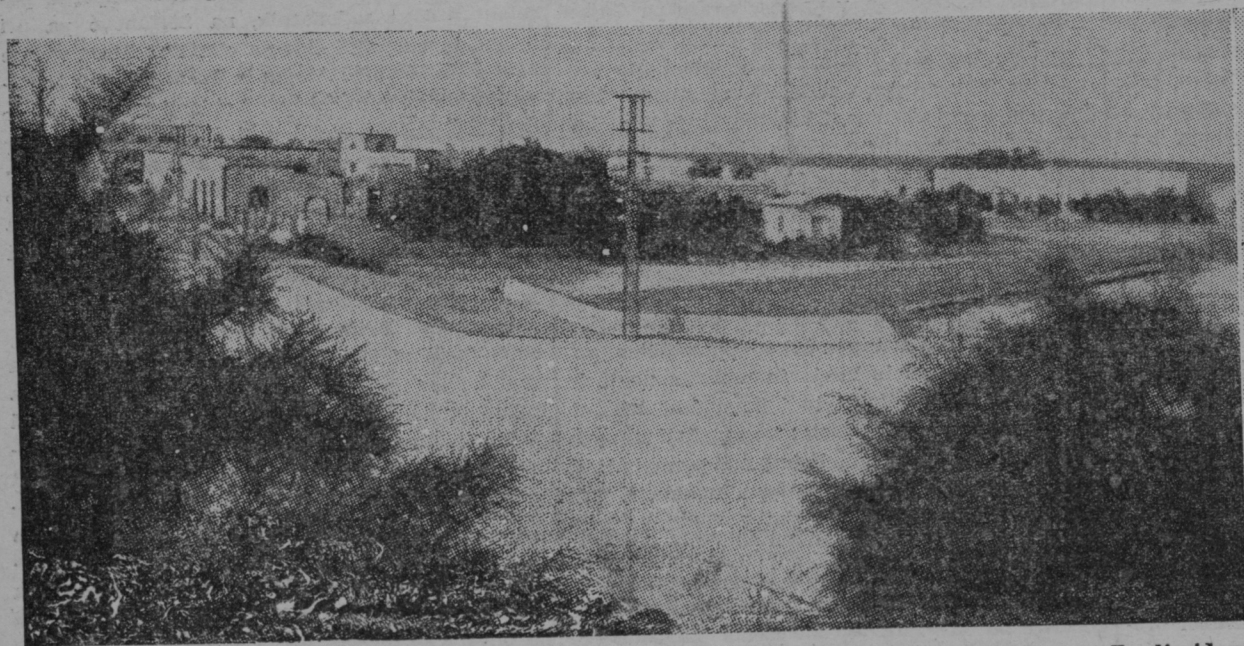
Ozemlje Ukrajine, katerega razdeljena na sovjetsko Rusijo, Poljsko in na Podkarpatsko Rusijo.

Japonski ministrski predsednik knez Konoje v svojem stanovanju

Francoske bojne ladje, katere bodo spremljale francoskega ministrskega predsednika Daladiera na poti na Korziko in v Tunis

Džibuti, glavno mesto francoske Somalije v vzhodni Afriki, katerega zahteva Italija. — Desno: Zemljevid, na katerem vidimo, kako je francoska Somalija z Džibuti obdana od italijanskih kolonij Eritrea in Abesinija.

V Sv. Lovrencu na Pohorju. Kakor drugod, tako tudi na Pohorju živimo in mrjemo. V minulemu letu je v naši fari zagledalo luč sveta 71 zemljanov. In to največ v revnih družinah. Čeprav se je pritepla med nas moderna navada sedanjega časa, ko stvar posega v delo Stvarnika, ki daje življenje in ga ima samo On pravico vzeti, namreč bela kuga, je kljub temu škorklja večkrat trkala na vrata, kakor božja dekla smrt. Iz solzne doline se je preselilo v boljšo večnost 33 faranov. Vidi se, da smo Pohorci zdravi, da nam prija planinski zrak. Saj nas pa tudi vedno obiskujejo tujci. V poletju ne manjka v našem kraju letoviščarjev, pozimi pa smučarjev. Ko ob nedeljah zjutraj hodijo verni ljudje od rane sv. maše, jih srečavajo cele trume, ki prihajajo od jutranjega vlaka in odhajajo na planino. Kakor da se je smrt ob koncu leta kesala radi preredkih obiskov, smo imeli na dan starega leta kar štiri mrljice. Med njimi tudi veleposestnik in lesni trgovec Avgust Löschnigg. Smrt ga je dohitela sredi dela. Ni poznal počitka. Neumorno njegovo delo mu je pripomoglo, da je iz navadnega tržana postal to, kar je bil. Saj je bila skoraj četrtina fare njegova last. Pred kratkim mu je pogorela ena izmed žag. Spomladi je nameraval postaviti novo z vsemi modernimi pripomočki, pa mu je smrt prekrizala načrte. — V zakonski jarem se je lani vpreglo 21 parov. — V maju smo imeli tudi sv. misijon, ki pa ni ročil prevelikih uspehov. Lovrenčani, poljšajmo se v leto 1939!

L. Beria, novi šef sovjetske tajne policije ali Čeke. Njegov prednik je bil »prestavljen« na drugo mesto

Novodobni elektromonter na Angleškem

Duhaprisotnost kvartopirca

Kvartopirstvo je že bilo od nekdaj med Slovenci precej huda rak-rana, ki se je bila posebno razbohotila v predvojni nemškutarski dobi.

V trgu Podčetrtek je bil nekaj leta krog 1900 za orožniškega stražmojstra zagrizen nemškutar Peter Kaučič. Službo je vršil redno ter vestno, zadovoljni so bili z njim nemškemu mišljenju vdani tržani, le podložne orožnike je izžemal ob vsaki prosti priliki s strogo prepovedanimi hazardnimi igrami. Skromno plačani nižji orožniki so se pritoževali častnikom ustmeno o stražmojstrovi kvartopirski strasti, katero morajo prenašati kot podložne revne pare. Kaučič je dobival sicer večkrat nenadne častniške obiske glede prepovedanega kvartanja, a so se raztepli vsi v prazen nič, ker ga ni mogel nobeden zalotiti pri igranju.

Slednjič pa so se le ojunačili stražmojstrovi tovariši toliko, da so pisмено pova-

Dr. Schacht, predsednik nemške državne banke, ki vodi in urejuje finančne zadeve Nemčije.

Tako se mora obleči v sedanji zimi ruski lovec

bili nadzorno oblast na sveto noč, ko so vsi službe prosti in bo to priliko uporabil predstojnik za praznenje njihovih skrčenih žepov z goljufivo igro.

Kakor se je glasila ovadba na višje poveljstvo, tak je bil tudi njen odziv.

Na sveto noč so morali sedeti podčetrteški orožniki krog stražmojstra, ki je sleparil na vse pretege, da so krajcarski kupček tovarišev kar kopneli drug za drugim in je grozila vsem sokvartavcem popolna suša na cvenku za različne praznike.

Nenadom se ustavijo pred orožniško postajo glasno cingljajoče sani. V vojašnico stopi pred igralce sam ritmojster, ki je strogo premeril vso družbo in se zadrl:

»Tako, sedaj vas pa imam, vi stari lisjak, ki si drznete celo z moštvom hazardirati!«

Brez najmanjše zadrege se je stražmojster z vso družbo vzravnal liki sveča, salutiral in javil brez najmanjšega tresljaja v glasu:

»Javljam pokorno, gospod ritmojster, prosti čas svetega večera sem porabil v to, da poučujem orožnike o igrah, katere so strogo prepovedane po zakonu in jih oni

Stoletnica naselitve Burov v južni Afriki. Slika nam kaže prvi voz burških kolonistov.

V nekaterih krajih na Francoskem darujejo pastirji cerkvam na božični praznik ovce.

radi postopanja napram močno razširjenemu hazardu ob hrvaški meji še ne poznajo!«

Ritmojster je dobil, česar nikakor ni pričakoval. Ovaduhi si niso upali ugovarjati

vpričo tolikanj duhaprisotnega predstojnika, ki se je zadovoljno muzal, ko je moral ritmojster namesto kazni odpusta iz službe izreči pohvalo radi tako umestne izrabe službe prostega časa!

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Poljski kardinal umrl v starosti 76 let. Po dolgi in hudi bolezni je umrl varšavski nadškof kardinal Kakovsky. Slovel je ne samo kot cerkveni knez, marveč tudi kot velik narodni borec predvojne Poljske. Zelo živahno se je udeleževal v prvih vrstah borbe Poljakov za svoje osvobodjenje. Poleg kneza Ljubomirskega je bil član regentstva Poljske in je v zvezi z drugimi vodilnimi osebami pričakal maršala Pilsudskega, ko se je vrnil na Poljsko iz nemškega zapora v mestu Magdeburgu ter prevzel upravo Poljske. Smrt kardinala Kakovskega je bolno odjeknila po vsej Poljski, ker je rajni kardinal vedno deloval za pomirjenje med Poljaki in Ukrajinci, pa tudi med raznimi političnimi strankami, ki so med seboj v ostri borbi. Po smrti Kakovskega ima Poljska še enega kardinala, in to je poznanski nadškof dr. Hlond, velik prijatelj Slovencev, ki je bil papežev zastopnik na narodnem evhристičnem kongresu v Ljubljani leta 1935.

Važni ukrepi nove Češko-Slovaške. Nova Češko-Slovaška si je postavila za bodoče cilj varčevanja. Radi štedenja v državni upravi bo skušala odvisno uradništvo spraviti v druge službe. Razrešila bo poročene žene državnih služb. Upokojila bo starejše in manj sposobne uradnike. Za dobo dveh let ne bo sprejel noben uradnik in že nameščeni ne bodo napredovali. Vsa dozdaj veljavna znižanja plač državnih namestencev ostanjejo v veljavi. Draginska doklada se zniža za neoženjeno uradništvo za eno tretjino. — Po izjavi predsednika vlade Podkarpatske Ukrajine bo prestolno mesto te pokrajine Chust. Avtonomna podkarpatska vlada se že pogaja za večje posojilo, s katerim bo zgradila v svojem novem glavnem mestu vseučilišče, novo stolnico, poslopje za višje šole, ukrajinsko gledališče in muzej. Vlada bo začela graditi novo železnico skozi Karpatsko Ukrajino, in sicer čez Terečin in Svalogo do Chusta.

Francoski ministrski predsednik po sprejetju državnega proračuna na Korziki in v Tunisu. Po francoski ustavi mora biti državni proračun za prihodnje leto sprejet najkasneje do 31. decembra. Kakor lani, se je tudi letos namerilo, da se je razprava zaradi nasprotij med senatom in poslansko zbornico tako zavlekla, da sta parlament in senat zasedala vsa noč na starega leta na Novo leto in šele v jutranjih urah zaključila razpravo o proračunu. Senat je dvakrat vrnil proračun poslanski zbornici, ki pa je vztrajala pri svojem stališču. Ponovno sta morala posredovati finančni minister Reynaud in ministrski predsednik Daladier, naposled pa se je položaj tako zaostрил, da je moral Daladier vezati na sprejetje proračuna zaupnico vladi. Šele malo pred polnočjo na Novega leta je poslanska zbornica končno javno odobrila spremembe, ki jih je sklenil senat. Pri glasovanju o zaupnici vladi je dobila vlada 363 glasov, proti zaupnici pa je glasovalo 237 poslancev. Pri končnem glasovanju o proračunu je bilo oddanih za proračun 372 glasov, proti pa 228 glasov. Šele po sprejetju proračuna so zopet pognali uro v poslanski zbornici, ki je polnih 12 ur kazala na polnoč. Ministrski predsednik Daladier, ki bi bil moral po prvotnem načrtu že ob 9 dopoldne na Novega leta dan odpotovati na Korziko in v Tunis, je moral zaradi tega odgoditi svoj odhod do popoldne. Ministrski predsednik se je v spremstvu vojnega brodovja pripeljal 2. januarja v pristanišče glavnega mesta Ajaccio na Korziki, kjer je bil slovesno sprejet in navdušeno pozdravljen. Vojaštvo mu je izkazalo vojaške časti pred spomenikom, postavljenim v spomin 40.000 Korzičanom, padlim za Francijo v svetovni vojni. Daladier je položil na spomenik šopek cvetlic. Po paradi čet se je podal ministrski predsednik na prefekturo v prestolnici. Tam se je zahvalil za sijajni sprejem. Po nagovoru na zbrane Korzičane se je odpeljal s spremljajočim ga brodovjem proti Tunisu.

Nadaljevanje Francove ofenzive na španskem. Nad deset dni nadaljuje general Franco svojo zmagovito ofenzivo proti rdeči Kataloniji s prestolnim mestom Barcelona. Franco hoče s to ofenzivo zaključiti grozno državljansko morijo.

Nepristranski opazovalci najnovejšega prodiranja nacionalističnih čet pravijo, da gre pri tem, kar se je doslej v desetih dneh poročalo o bojih za posest Katalonije, le za začetek. Glavna sila generala Franca bo šele pozneje navelila na rdečo vojsko. Vse razpoložljive rezerve je združil general Franco v dva velika armadna zbora, ki stojita takoj za bojnimi črtami. En armadni zbor bo posegel v boje, če bi general Miaja, vrhovni poveljnik rdečih čet na odseku Madrid—Valencija, pričel razbremenilno ofenzivo v prilog svojemu tovarišu, poveljniku rdeče katalonske armade, Hernandesu Sarubiji. Drugi armadni zbor bo napadel na reki Segri, ako bi se pokazala potreba. General Franco uničuje zaenkrat s topništvom in letali trdnjavski pas, katerega je zgradila rdeča Katalonija ob rekah Segre in Ebro. Najnovejši uspeh nacionalistov je zasedba Pobla de Granadella, ki leži kakih 5 km jugovzhodno od Leride v gorovju. Uspešno napreduje Francova fronta vzhodno od Trempa, kjer se mu je posrečila zasedba 1600 m visokega gorovja Monrech. Rdeče čete se še krepko branijo, vendar je opaziti znatno popuščanje. Število rdečih ujetnikov že presega 10.000.

Dogodki na Kitajskem tik pred novim letom. Podpredsednik kitajske vlade Vanšinej je poslal maršalu Čankajšku kot predsedniku vlade brzojavko, v kateri našteva vse glavne zahteve Japonske za sklenitev miru s Kitajsko. Ti japonski pogoji so: Kitajeka mora spremeniti svojo politiko za bodoče do Japonske, prekiniti mora vse zveze s sovjetsko Rusijo in na kitajskem ozemlju mora prekiniti vse izredne pravice, ki jih uživajo inozemske države. Na podlagi teh japonskih zahtev je pozval imenovani podpredsednik Čankajška, naj prične takoj mirovna pogajanja z Japonsko. Nacionalna Kitajska, ki je zvesta Čankajšku, je po tej brzojavki izključila Vanšinejve, mu odvzela vse položaje ter časti in ga je proglasila za izdajalca. Nacionalna Kitajska se hoče neizprosno dalje boriti in o kakšnih pogajanjih z Japonsko ne more biti govora tako dolgo, dokler zadnji japonski vojak ne zapusti kitajskega ozemlja. Vse, kar bo Vanšinej delal za bodoče, bo storil na svojo lastno odgovornost in njegovi koraki za nacionalno Kitajsko niso obvezni.

Oster odgovor ameriških Združenih držav Japonski. Japonski ministrski predsednik je podal 18. novembra izjavo, v kateri je naglasil, da bo odpovedala Japonska (ki se že smatra za gospodarja na Kitajskem) vse pogodbe, ki jih imajo tuje države na Kitajskem, in da se bo potrudila, da postane Kitajska v tesni zvezi z Japonsko in z Mandžurijo zaključeno gospodarsko ozemlje, kjer tuje velesile ne bodo uživale nobenih ugodnosti. Na to izjavo so poslale Združene ameriške države Japonski 31. decembra oster odgovor, v katerem podčrtavajo, da ne bo Amerika priznala nobenih sprememb glede pravic tujih držav na Kitajskem. Zedinjene države se ne bodo odrekale pod nobenim pogojem predpravica, katere imajo na Kitajskem na osnovi mednarodnih pogodb.

Domače novice

Gradbeni minister za naše ceste. Novi gradbeni minister dr. Miha Krek je podpisal odlok, s katerim se odobrava znesek 729.474 din za Mihovski klanec pri Veliki Nedelji.

Nova uradna naziva mariborskih kolodvorov. S 1. januarjem 1939 je nastala sprememba v uradnem nazivu obeh mariborskih kolodvorov. Dosedanji naziv Maribor glavni kolodvor se spreminja v naziv »Maribor«. Dosedanji koroški kolodvor pa se bo odslej službeno imenoval »Maribor-Studenci«.

Iz naših društev

Šmartno pri Velenju. Za igro »Miklova Zala«, katero je uprizorilo Prosvetno društvo, je bilo toliko zanimanje, da je bila dvorana nabito polna. Ponavljali bomo igro na praznik sv. Treh kraljev ob 15. Vljudno vabimo vse, ki igre še niso videli, da si jo ogledajo in s tem pomagajo, da naš prosvetni dom čimprej popravimo in uredimo tako, da bo bolj ustrezal sedanjim časom. Igra

»Miklova Zala« je res krasna, pa tudi igralci v svojih lepih kostumih iz gledališča se bodo — kakor zadnjič — potrudili, da boste imeli od igre ves užitek. Na veselo svidenje!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Igralska družina Prosvetnega društva priredi na Kraljevo igro »Henrik, gobavi vitez«. Kdor še ni videl tega krasnega božičnega misterija, naj tokrat ne zamudi ugodne prilike! Vsi domačini, posebno pa sosedje, iskreno vabljeni!

Rače. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 8. januarja, ob treh popoldne in ob sedmih zvečer veseloigro »Micka, premisli si!« Prijatelji smeja vljudno vabljeni!

Poljane. Na praznik sv. Treh kraljev ob 16 uprizori Prosvetno društvo igro »Rožni venec«, v prosvetni dvorani. Igra je pester vsebine. Zagotavljamo, da bodo gledalci prav zadovoljni. Na veselo svidenje!

Laporje. Na Novega leta dan je Prosvetno društvo uprizorilo v šoli lepo božično igro »Trije kralji«, ki jo je režiral g. Franc Župec, sedmošollec iz Slov. Bistrice. Igra je uspela proti pričakovanju, kar je dokazalo tudi občinstvo, ki je polno dvorano zapuščalo zelo zadovoljno. Laporčani! Skrbimo in delajmo za svoj lasten prosvetni dom!

Naši rajni

Kapla. Med 25 mrtiči leta 1938 smo zadnjega izročili materi zemlji Antona Urlaub, p. d. Črešnika. Njegova hiša je bila daleč naokoli znana tudi boljšim ljudem, ki so iskali tam raznih obvestil. Bil je mož kremenitega značaja, veren in naroden. V njegovo hišo je redno zahajal »Slov. gospodar«. Kot cerkveni ključar je veliko dobrega storil za župnijsko cerkev. Bil je dolga leta občinski odbornik. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo obilo pogrebcev. Naj rajnemu sveti večna luč — žalujočim pa naše sožalje!

Male dole pri Vojniku. Vsemogočni je poklical v večnost Kroflič Franca, p. d. Zelnska, posestnika v Malih dolih. Že precej časa je bolehal na pljučah. Zelo pa si je pokvaril zdravje v svetovni vojni. Pokojni je bil zvest somišljenik dr. Korošca. Dolga leta je bil član tako zvane »maledolske« godbe. Na mnogih novih mašah je bil kot muzikant. Tudi lovec je bil. — Na domu pokojnega je v imenu vseh vzel slovo njegov godbeni tovariš Lipovšek Karel iz Jankove, ki je spregovoril lepe poslovilne besede. Na zadnji poti ga je spremljala velika množica. Po sv. maši zadušnici je bil ob odprtem grobu v srce segajoč govor domačega g. kanonika Pavla Žagar. Tolažil je ženo in male otroke, ki jih je pokojni prerano zapustil v velikih stiskah in težavah. Po udarjal je veliko skrb, ki jo ima do nas Oče v nebesih, ki nikogar ne zapusti, ako v njega zaupa! — Vsemogočni Bog naj Ti bo plačnik za vsa dobra dela, ki si jih storil siromakom! Mi pa se bomo Tebe, dragi Tone, spominjali v svojih molitvah! — Družini naše sožalje!

Dopisi

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo, dne 15. januarja, bo po rani službi božji v šoli občni zbor sadjarske podružnice, na katerem bo govoril o sadjarstvu kmetijski referent g. Filipič. Udje društva in vsi sadjarji in sadjarke takrat polnoštevilno na svidenje! Občni zbor bo zelo zanimiv. Pripeljite s seboj svoje sosedje. Ako hočemo, da nam bo sadjarstvo zlata jama, se moramo živahno zanimati za njegov vsestranski napredek.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Sadjarska podružnica ima svoj redni občni zbor 8. januarja ob 8 v samostanski dvorani. Nanj vabi vse sadjarje, člane in nečlane. Vsi sadjarji pridite na občni zbor in se vpišite v podružnico, ker le v skupnosti in na organizirani podlagi bomo želi uspehe v današnjem naprednem sadjarstvu.

Zrkovce pri Mariboru. Gasilska četa priredi v nedeljo, 8. januarja, ob 18 v dvorani g. Riedla na Pobrežju lepo igro »Lovski tat«. Vabijo se vsi sosedje in domačini k polnoštevilni udeležbi!

Male dole pri Vojniku. Volitve so pokazale, da naša vas ni ravno najslabša. Popolnoma vsi, ki so volili, so glasovali za našo JRZ. Naročeni so v večini na »Slov. gospodarja«, ki nam bo učitelj in voditelj tudi v bodoče. Oni, ki lista še nimate, si ga takoj naročite! Danes velja pregovor: »Svoji k svojim!« Zato mi ne bomo nosili denar onim trgovcem in gostilničarjem, ki naročajo veri sovržen tisk. Zavedajte se, da moramo tudi mi držati skupaj.

Lepenka vseh vrst, ovojni papirji
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Tanki podirajo hiše

V angleških vojaških skladiščih počiva večje število tankov iz svetovne vojne. To so prvi tanki, ki so jih uporabljali na francoskem bojišču pred 22 leti. Vozila so neuporabna, zato je nekdo sprožil misel, naj jih porabijo vsaj za kakšno koristno delo. To delo zanje se je res našlo. Tank tipa »Mark V« so pripeljali iz ropotarnice in so ga porabili za podiranje starih poslopij v Bovingtonu, grofija Dorset. V eni uri je tank porušil hišo do temeljev. Tanki imenovanega tipa so 28 tonski stroji po 150 konjskih sil.

Pes rešil 120 mož

Japonski listi poročajo z anhevske fronte o nekem psu ovčarju, ki je kot vojaški pes za prenašanje sporočil rešil 120 japonskih vojakov sigurne smrti. Kitajci so s presenetljivim napadom obkolili teh 120 mož, tako da so ti že obupali nad svojo rešitvijo. Častnik, ki je poveljeval oddelku, pa je četnemu psu privezal povoz na pomoč okrog vratu in je psa poslal k štabu. Živali je res uspelo, da se je prebila do štaba, čeprav v precej žalostnem stanju. Po poti se je morala namreč ubraniti drugih psov, ki so se potepali po bojišču. Kakor se je pozneje izkazalo, je v teh spopadih usmrtila šest teh potepajočih se in podivjanih živali, ki so jo oklale na več mestih. Pomoč za obkoljeno japonsko četo je dospela še pravočasno.

Zlate škarje za rešitev otroka

V Versaillesu pri Parizu se je letos pozimi na ribniku udril led pod nogami sinčka nekega ameriškega turista in deček je bil v nevarnosti, da utone. Slučajno je šla takrat skozi park šivilja Madeleine Fayaudova, ki je planila za otrokom ter ga potegnila iz vode. Američan si je zabeležil ime pogumne rešiteljice in sedaj, ko se je vrnil domov, ji je v znak hvaležnosti poslal škarje iz čistega zlata.

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

14

Za nove naročnike »Slov. gospodarja«:

Kje se povest godi? — V koroških hribih, in sicer blizu italijanske meje: Grabnje se imenuje vas, kjer so doma glavne osebe.

Kdaj se povest godi? — V našem času.

Katere so glavne osebe? — Leja, rojena leta 1903. To redko ime ji je dala krstna botra, ki je prav tega leta romala v Rim in se tako navdušila za papeža Leona XIII., da je hotela, naj dobi deklica, ki je kmalu po tem romanju prišla na svet, ime po tem velikem papežu. — Žnidar, Lejin oče, krojač in bajtar. Ta se je po smrti svoje prve žene spet oženil in vzel sestro Trotovega Miha za ženo; bila je Leji res pisana mati. — Troto v Miha, kmet, obrekljiv dedec. — Tonč, premožen hribovski kmet, surov divjak, ki je lazil za Lejo. — Hanzej, občinski tajnik in občinski gozdar v Grabnjah, vesel mlad mož, ki sta se z Lejo rada imela in tudi vzela. — Lojz in Peter, prijatelja, ki sta tičala vedno skupaj. Lojz, ki je bil ključavničar, je bil suh in dolg kačor fiziološka ranta, Peter pa, ki je bil upokojen železničar, je bil majhen in okrogel. Venomer sta se zbadala pa tem bolj rada imela. Sta prav smešna možaka.

Kaj se je doslej zgodilo? — Leja in njena mačeha sta se v planini skregali. Po nesreči je Leja mačeho tako potisnila, da je ta padla čez Homsko skalo in se ubila. To je videl Tonč. Ker ga Leja ni marala, ji je zagrozil, da jo bo tisti dan, ko se s Hanzejem poročil, naznanil orožnikom, da je mačeho ubila. Leja se je pred poroko potožila Hanzeju in sklenila sta, da naj se Leja po poroki izgubi in naj se zateče na laško stran k svojim starim prijateljem v Trbiž. Ker je navada, da fantje nevesto »ukrađajo« in jo po poroki za kratek čas kam v sosedno gostilno odpeljejo, kjer jo mora camar poiskati in odkupiti, se je tudi Leja dala odpeljati, v sosednjih Borovljah pa se jim je zvito izmuznila in je izginila. S Hanzejem sta se sicer že poprej domenila, kako si bosta dajala pošte, ali zdaj že delj časa ni bilo več glasu od nje. Medtem je Tonč Trotovemu Mihi v prepiru nekaj o tisti nesreči v Homski skali bleknil, ta pa je slabo razumel in raznesel glas, da je Hanzej ubil Lejino mačeho. Leja pa je ušla, ko je zvedela, da je njen mož ubijalec. Hanzej obrekljivcev ni tožil, ker se je vsak dan bal, kdaj bo Tonč nastopil kot tožnik proti Leji. Ali nič takega se ni zgodilo. Pač pa sta se to zimo vedno spet kje v planini srečala; oba sta bila dobra smučarja in sta se rada podila po snegu. Zdaj pa je kazalo, da sta oba na isti sledi: za Lejo, izgubljeno nevesto; kajti neka smučarja sta vedela povedati, da je za postrežnico v ojstrški planinski koči.

*

(Nadaljevanje)

Kar iznenada pa je začelo z jasnega neba snežiti. Ni bil pravi sneg, ampak vetrič je plesal z bleščecimi snežinkami in ledenimi biserčki, jih podil in gonil, da so se obešali samotnemu smučarju na obleko in se mu usuli nanjo.

Hanzej se je pognal na vrh Homca. Zagledal se je po daljnih gorah — tam, da tam so že laški vrhovi, tam je Leja... Zbodlo ga je v srcu. Tam je Leja... noč in dan mora misliti nanjo. Že tri mesece ni ne glasu o njej, ne piše nič, ne pride nič... Ali še živi? Ali pa se je izgubila in umrla?

Čim dalje je gledal v laške hribe, tem bolj ga je srce bolelo. Glej, gora pozdravlja goro, človeško srce pa v daljavo ne more pozdraviti!

S silo je utrgal pogled od juga, izdrl palico in se v divjem diru spustil po bregu dol, tako da je bil že v dvajsetih minutah pri Homski koči. V tem planinskem zavetišču je naletel v gostilniški sobi na več ljudi, kakor mu je bilo prav. Za večjo mizo so kvartali trije fantje iz Grabenj in Tonč, pri manjši pa sta se dva smučarja pomenkovala z oskrbnikom koč. Oskrbnik je zaklical:

»Hooo, Hanzej! Pravkar smo te imeli na jeziku.«

»Kako pa da?« je pobaral ta.

»O tebi in tvoji ženi. Ta dva pravita, da sta jo srečala.«

»Kdo pa sta vidva?« je hlastnil Hanzej in prisedel k manjši mizi.

»Smolnikov iz Reke in Lebanov iz Cerkelj,« je povedal oskrbnik. »Jaz pa sem mislil, da se poznate.«

»Po imenu že,« je odgovoril Hanzej; saj sta bila Smolnikov in Lebanov znana smučarja. »Predlanskim smo bili na smučarskih tekmah v Planici. Spominjam se vaju.«

Medtem ko je oskrbnik šel, da prinese Hanzeju kaj toplega, je ta venomer gledal k večji mizi, kjer so oni štirje kvartali; ne besede ni rekel. Šele oskrbnik je spet zapeljal besedo na Lejo.

»Kajne, vidva pravita, da sta jo gotovo poznala?« je vprašal smučarja.

»Gotovo — tega ne morem reči,« je odvrnil Smolnikov; »ali močno se nama zdi, da to dekle ni bilo nihče drugi kakor ona.«

»Katero dekle?« je bruhnil Hanzej odurno iz sebe, z očmi pa, ki jih je upiral v Tonča, ni trenil.

»To je bilo takole,« je začel Lebanov pripovedovati. »Prejšnji teden sva se podala na smučih v Ziljske planine in sva od četrtka na petek prenočevala v ojstrški koči. Tam je bila natakara, ki je bila posebno lepa, rdečkasto plave lase je imela in modre, žalostne oči pa nekaj gosposkega je bilo na njej.«

»Moja žena to ni mogla biti,« mu je Hanzej presekala besedo. »Nje ni tu blizu kje.«

»Ali marsikaj je bilo, kar naju je po pravici vodilo na to misel,« je nadaljeval Leban in se ni dal zmotiti. »Čula sva, da so jo klicali za Lejo; to sva tudi opazila, da je bila preplašena in da se je vsakemu pogovoru izognila. Ta moj prijatelj je prvi zasumil, da utegne biti izgubljena nevesta, kajti poprej kdaj jo je večkrat videl. Poskusil se je pošaliti in jo je vprašal, če ni kje v spodnjih krajih blizu Borovelj doma. Tedaj se je prestrašila, čisto prebledela je, nekaj časa je molčala, potem pa je jezno rekla, naj se brigava rajši zase in naj pustiva druge ljudi na miru. Ko sva pozneje gospodarja spraševala, je bil tudi ta redkobeseden in je povedal le to, da je dekle z njim v sorodu in da je doma iz Šmohorja; ker nima staršev, jo je vzel k sebi; ali planinski zrak ji je preoster, zaradi tega bo spet šla. Jasno nama je bilo, da se nama napleta.«

Hanzej, ki je svoje razburjenje le komaj še krotil, je odločno zanikal, da bi to dekle moglo biti njegova žena. Da bi se razgovoru izognil, je plačal in šel iz sobe. Smolnikov je stopil za njim pred kočo in vprašal:

»Menda vas nisem užalil? Hotela sva vam biti le uslužna.«

Ne da bi kaj odgovoril, je segel Hanzej po listnico, vzel iz nje sliko in jo pomolil Smolniku pod oči.

»Da, ta je,« je vzkliknil Smolnik, »ta in nobena druga.«

Hanzej je položil z nemo kretnjo kazalec na usta.

»Ali hočete stvar prikriti?« se je smučar začudil.

»Da, rad bi, da se ne izve.«

»Dobro, tedaj bova tiho — jaz in moj prijatelj.«

»Prosim vas.«

Hanzej se je zahvalil in je prijazno pokimal, priklenil si je smuč in jadno odkuril v dolino. Pičlo uro potem se je odsmučal tudi Tonč, toda ne proti Grabnjam, temveč proti Borovljah.

Doma se je Hanzej zatopil v zemljevid in je poiskal najkrajšo pot do ojstrške koč. Navsezgodaj je drugo jutro odrinil in bil do večera že daleč v javorskem grabnu. Naslednji dan je lezel po težavni poti v strmi hrib in precej pozno se je privlekel do Javornika. Ko je počival, sta pridrvela z vrha dva smučarja, eden od teh pa se je v ostrem sunku pognal k njemu in se na ves glas zakrohotal. Hanzej je nekaj časa strmel vanj — saj ni bil nihče drugi kakor Tonč —, potem pa se je jezno zadril:

»Hudirja, ali si že spet ti? Kaj pa iščeš tod?«

»To isto, kakor ti, hehehe,« se je režal Tonč.

»Kaj jaz iščem, tebi nič mar!«

»Sicer pa se ti ni treba več martrati, ker ne boš nič našel. Onadva sta bila slepa, hehe.«

»Jaz nimam nobenega drugega namena, kakor smučati se hočem.«

»Pa prav na Javorniku, hehehe... Ker imava torej isti namen, se peljeva lahko skupaj.«

(Dalje sledi)

Kmečka trgovina

Svetovni trg

Pri opazovanju svetovne trgovine opazimo, da ta nekaj časa narašča, pride do neke višine in nato spet pada. Tako vidimo, da je v poletju 1938 bil dosežen višek trgovanja od leta 1932 dalje. Od tega časa se je začelo nazadovanje v mednarodni trgovini, ki se je pri nekaterih državah občutilo šele v oktobru 1938. V zvezi s padanjem svetovne trgovine je tudi nazadoval izvoz industrijskih držav. Izvoz je v posameznih državah nazadoval zelo različno. Najbolj je padel izvoz Japonske. Nemški izvoz je nazadoval v enakem razmerju ko svetovna trgovina. Bolj je nazadoval angleški izvoz. Izvoz iz Združenih držav je bil do sredine leta 1938 relativno manjši ko izvoz drugih držav, od tedaj pa je bil večji ko povprečni izvoz industrijskih držav. — Pod vplivom nazadovanja svetovne trgovine se je povečala konkurenca industrijskih držav na svetovnih trgih, kar je imelo za posledico, da so cene gotovih izdelkov nazadovale.

Trgovinska pogajanja s Francijo

Naša država ima posebno stališče v trgovinskem prometu s Francijo, ker je treba upoštevati, da ima Francija velike kapitalne interese v naši državi in da nam je pri sedanjih razmerah v mednarodni trgovini potrebna ravno s Francijo zelo visoka aktivna trgovinska bilanca. Pogajanja so se pričela dne 2. januarja 1939. Pričakovati je, da bo francosko stališče nekoliko drugačno kot je bilo doslej običajno, ker nam hoče dati Francija večje olajšave pri našem uvozu v Francijo. Računa se, da bo zagotovljen naš državi letni uvoz v Francijo za okoli 300 milijonov dinarjev. Kakor pišejo listi, je pričakovati, da bodo ugodnosti, ki nam jih bo dala Francija, v marsičem slične onim, ki nam jih je dala Nemčija.

Slinavka in parkljevka v Sloveniji

Je še vedno precej razširjena. Najnovejši izkaz živalskih kužnih bolezni v Sloveniji navaja, da so po tej bolezni okuženi še sledeči kraji: okraj Brežice; Osrednek; okraj Črnomelj; Vrhovci, Gradac, Krasinc, Prilozje, Križevska vas, Metlika, Železniki, Krvavčji vrh, Semič, Preloka, Sečje, Učahovec, Vinica, Vukovci, Zilje, Žunici; okraj Kamnik: Dešenj-Ušenišče; okraj Slov. Konjice: Slov. Konjice; okraj Krško: Črna vas; okraj Lendava: Beltinci, Dokležovje, Ižakovci, G. Bistrica, Gor. Lakoš, Dol. Lendava, Melinci, Odanci; okraj Litija: Vernek, Gornji vrh, Stična, Podgaberje; okraj Ljubljana: Dobrunje, Sp. Blato, Gatina, D. M. v Polju, Studenec, Slape, Škofljica, Lesno brdo, Vrhnik; okraj Ljutomer: Črnci, Žepovci, Cocu, Ljutomer, Mota; okraj Mur. Sobota: Radovci, Gor. Slaveča, Rakičan, Mačkovec, Prosečka vas, Šalamenci, Sadina; okraj Novo mesto: Biška vas, Jelše, Dol. Težka voda, Pljuska, Muhobran, Vel. Loka; okraj Ptuj: Gomila, Jastrebeci, Središče ob Dravi, Sv. Lovrenc na Dravi, polju, Žerovinci; okraj Radovljica: Jesenice; okraj Šmarje pri Jelšah: Imeno, Sedlarjevo, Grliče, Kačji dol, Senovica, Sv. Tomaž, Škofinja; okraj Ljubljana mesto: Poljane, Štepanja vas; okraj Maribor mesto: Maribor, mestna klavnica. — Kmetovalce opozarjamo, da se gori navedenih krajev ogibljuje, zlasti pa se naj varujejo kakršne koli živinske kupčije s prebivalci navedenih krajev. Le tako bo mogoče to nevarno kužno bolezen popolnoma zatreti.

Cene goveje živine

Volj. V Mariboru debeli po 4.25—5 din kg žive vage, poldebili 3.25—4.25 din, plemenski 4—5.50. V Ljubljani debeli 6 din kg žive vage, poldebili 5—5.50 din, plemenski 4—5 din. V Kranju debeli 6.25 din, poldebili 5.50, plemenski 5 din kg. V Ptuj so se prodajali povprečno po 3—4.50 din. V Slov. Konjicah poldebili po 4.75, plemenski pa po 4.25 din. V Dravogradu debeli 5 din, poldebili 4.50 din, plemenski 4 din kg žive vage.

Biki. V Mariboru 3—4.50 din, v Ptuj 3.80 do 4 din kg žive vage.

Krave. V Mariboru debele 3—4.50 din kg, plemenske 3—4 din, krave klobasarice 2.25—3 din, mlekarice 3.50—4.75 din, breje 3.50—4 din kg žive vage. V Ljubljani debele 5.50 din, plemenske 4.25 din, klobasarice 2.50—3 din. V Kranju debele 5.50 din, poldebele 5 din, klobasarice 4.50. V Ptuj povprečno 2.50—4.75 din. V Slov. Konjicah povprečno 3.50—4 din. V Dravogradu povprečno 3—4 din kg žive vage.

Telice in mladi junčki. V Mariboru 5—6 din, v Ljubljani 6 din, v Kranju 6 din, v Ptuj 3.75

do 5 din, v Slov. Konjicah 5 din, v Dravogradu 4.50—5 din kg žive vage.

Teleta. V Mariboru 5—6 din, v Ljubljani 7 do 8 din, v Kranju 7—8 din, v Ptuj 5 din, v Slov. Konjicah 4.75—5.25 din, v Dravogradu 6 do 7 din kg žive vage.

Svinje

Plemenske svinje. V Mariboru mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 160—170 din komad, 5—7 mesecev 320—420 din, 8—10 mesecev 480—580 din komad. V Kranju mladi pujski 7—8 tednov stari 140—280 din komad. V Ptuj 6.25—7.25 din kg žive vage.

Debele svinje. Maribor 8 din, Ljubljana 10 din, Kranj (hrvaški špeharji) 10 din, Ptuj 8—8.50, Slov. Konjice 8.50 din, Dravograd (špeharji) po 12 din kg žive vage.

Pršutarji. Maribor 6.50, Ljubljana 9 din, Kranj 8.50—9.50 din, Ptuj 7—7.75 din, Slov. Konjice 8 din, Dravograd 10 din kg žive vage.

Meso

Govedina. Maribor volovsko 10—12 din, bikov in krav 6—12 din, teletina 10—14 din; Ljubljana 10—14 din, Kranj 8—12 din, Slov. Konjice 8 do 10 din, Dravograd 8—12 din kg.

Svinjsko meso. Maribor 12—13 din, reberca 10 do 13 din, Ljubljana 16—18 din, Kranj 14—16, Slov. Konjice 14 din, Dravograd 15 din kg.

Slanina. Maribor 14—15 din, Ljubljana 17 din, Kranj 22—26 din, Slov. Konjice 16 din, Dravograd 17 din kg.

Svinjska mast (špeh). Maribor 15—16 din, Ljubljana 20 din, Kranj 19 din, Slov. Konjice 18, Dravograd 18 din kilogram.

Konji

V Ptuj so od 600 do 3500 din glava.

Med

V Ljubljani 20 din, v Kranju 22—24 din, v Slov. Konjicah 17 din, v Dravogradu 18 din kg.

Kože in volna

Goveje. Maribor 14 din, Ljubljana 12 din, Kranj 14 din, Slov. Konjice 8 din, Dravograd 10 din kg.

Telečje. Maribor 12 din, Ljubljana 12 din, Kranj 15 din, Slov. Konjice 12 din, Dravograd 11 din kg.

Svinjske. Maribor 12 din, Ljubljana 12 din, Kranj 12 din, Slov. Konjice 6 din, Makole 9 din, Dravograd 6 din kg.

Neoprana volna v Kranju 24—26 din, v Dravogradu 24 din kg. — **Oprana volna** v Kranju 34—36 din, v Dravogradu 34 din kg.

Vino (žganje)

Maribor (Vinarska šola): namizno rdeče vino liter 7 din, namizno belo 8 din, sortno vino v buteljkah (0.7 l) renski rizling in beli burgundec 12 din (proti vrnitvi steklenice, sicer 16 din), pe-

linkovec buteljka 15 din. — V Slov. Konjicah mešano vino pri vinogradnikih 3—4 din liter, finjše sortno vino 5—7 din liter.

Žganje: tropinovka liter 18 din, droženka liter 25 din.

Žito

Pšenica. Maribor 1.50—1.75 din, Ljubljana 1.95, Slov. Konjice 2.25 din, Dravograd 2.50 din, bačka 1.56 din, banatska 1.55 din.

Rž. Maribor 1.50—1.75 din, Kranj 1.85 din, Dravograd in Slov. Konjice 2 din kg.

Ječmen. Maribor 1.50 din, Ljubljana 1.50 din, Kranj 1.85 din, Dravograd in Slov. Konjice 2 din.

Oves. Maribor 1 din, Ljubljana 1.60 din, Kranj 1.80 din, Dravograd in Slov. Konjice 1.75 din kg.

Koruz. Maribor 1.25—1.50 din, Ljubljana 1.50 do 1.85 din, Kranj 1.50 din, Dravograd in Slov. Konjice 1.50 din, Vršac 0.96—1.10 din kg.

Fižol. Maribor 2—3 din, Dravograd 2.50 din, Slov. Konjice 2 din kg.

Krompir. Maribor 0.75—1 din, Ljubljana 1 din, Kranj 1 din, Slov. Konjice 0.80 din, Dravograd 1 din kg.

Proso 1.50 din, proseno pšeno 4 din kg, ajda 1—1.25 din kg, ajdovo pšeno 3.50 din kg.

Sadje

Jabolka. V Mariboru so kmetje iz Slov. goric in od Sv. Urbana naložili precejšnje množine jabolok, predvsem sorte (kanadke, mošancelj in londonski peping) za Zagreb, in sicer po 3.50—4.50 din kg. Med kmeti je še precej jabolok, ki jih pa drže, pričakujejo še boljše cene. Na mariborskem trgu so bila jabolka 3—6 din kg, v Ljubljani 4 do 8 din kg, v Dravogradu 3 din.

Suhe slive. V Mariboru 8—12 din kg, v Ljubljani 8—14 din, v Kranju 12 din kg.

Orehi: celi 10 din kg, luščeni 30—32 din kg.

Krma

Seno. Maribor 0.70 din, Kranj 0.75—0.80 din, Slov. Konjice 0.55 din, Dravograd 0.50 din kg.

Slama. Maribor 0.30 din, Kranj 0.50 din, Slov. Konjice 0.30 din, Dravograd 0.40 din kg.

Mlečni izdelki

Maribor: mleko 2.50 din liter, smetana 12.50 do 15 din liter, surovo maslo 24—26 din kg, kuhano maslo 30—32 din, čajno maslo 30—32 din, domači sir 10 din kg, jajce 0.70—1.25 din.

Perutnina

Kokoš 20—30 din, par piščancev 20—65 din, gos 50—70 din, puran 45—85 din, raca 18—25.

Zelenjad

Čebula 3—4 din, česen 6—10 din, glava zelja 0.50—3 din, kislo zelje 3 din kg, 3—5 kom. repe 1 din, kisl. repa 2 din kg, komad karfijole 1 do 10 din, komad ohrova 0.50—1.50 din, hren 8 do 9 din kg, komad zelene 0.50—2.50 din, šopek peteršilja 0.50—1 din, komad endivije 0.25—1 din, kup motovilca, radiča, špinache in vrtnega korenja 1 din, komad pora 0.25—1 din, 2—4 kolerabe 1 din, 3—4 redkve 1 din, šopek majarona 0.50 do 1 din.

Razgovori z našimi naročniki

Kakšna morajo biti »cepana drva«. I. P. V. Preužitkarju pritičejo letno tri klaftre »cepanih drv«. Vprašate, kako morajo biti dolga in ali morajo res biti cepana iz debela, kakor to zahteva preužitkar, ali pa smejo biti tudi iz vej. — Sodni izvedenci so mnenja, da morajo biti v takih primerih drva dolga 1 m 6 cm in da sicer ni treba, da bi morala biti cepana le iz debela, da pa morajo biti — ako so cepana iz vej — vsaj 8 cm široka; okrogla ne smejo biti.

Prepoved stare mašne steze. V. M. Ako ste res Vi (vštevši očeta in dedeka) že 80 let (vsaj pa 30 let) uporabljali mašno pot čez sosedovo dvorišče javno, brez prošnje in brez sile, tedaj Vam je sosed ne sme prepovedati. Ako ne bo popustil, bi ga morali tožiti s tako zvano konfesorno tožbo na priznanje Vaše zadevne služnostne pravice.

Dolg na zapitku — znižanje? M. P. Vprašate, ali se smatra dolg na zapitku za dolg, ki izvira iz nakupa blaga na up, in ali ter kako zaščito uživa. — Mi smo mnenja, da vino ni življenjska potrebščina, ako se ga ne uporablja v zdravilne svrhe. Vendar pa mnenja sodišč niso vedno enaka, radi česar Vam povsem zanesljivega nasveta žal ne moremo dati. Na noben način seve niste

dolžni plačati več nego obroke neznižane glavnice (tretji obrok je zapadel 1. novembra letos), h kateri je prišteti dogovorjene, največ pa 10%, ako je upnik tožil, pa največ 6% obresti za čas do 24. novembra 1933, od tega dne naprej do 26. septembra 1936 le enodstotne obresti, od 27. septembra 1936 naprej pa Vam ni treba plačati nikakih obrestih, čeprav ste jih morda obljubili. — V kolikor je gostilničar-trgovec tožil in je nastalo 400 din pravnih stroškov, jih ne bo možno odračunati, ker pravite, da se je dolžnik protivil plačilu, radi česar je šlo za pravdo o obstoju dolga. — Kar tiče dolga iz nakupa opeke v tovarni, ga je po našem mnenju šteti za dolg, ki izvira iz nakupa blaga na up (za katerega velja isto, kar smo zgoraj povedali, namreč, da je plačati neznižano glavnic, z znižanimi obrestmi do 26. septembra 1936, potem pa brez obresti, v 12 letnih obrokih), čeprav bi se z ozirom na avtentično tolmačenje čl. 36 z dne 10. aprila 1937, češ da se »z blagom razumejo življenjske potrebščine, orodje in kmetijske priprave, ki se ukoriščajo samo z uporabo človeške ali živalske moči«, dalo zastopati tudi mnenje, da opeka ni blago. V slednjem primeru bi se glavica znižala na polovico, obresti kakor zgoraj s

spremembo, da bi od 27. septembra 1936 naprej trebalo plačati 3% obresti — vse v 12 letnih obdobjih, ki ne zapadejo prej v plačilo, preden upnik ne izroči nove zadolžnice.

Izterjanje možu predpisane davka od žene. Z. J. Davčna uprava Vas je obdala kot zidar-skega mojstra. Premožnja nimate, ker ste svoje bivše posestvo prodali svoji ženi. Davkarija grozi, da bo Vam predpisani davek izterjala iz premoženja Vaše žene. Vprašate, ali ima davkarija to pravico. — Premožanje Vaše žene ne jamči za davek, ki je predpisan na dohodek iz Vašega obrtnega pridobivanja. Zato se žena lahko učinkovito upre izvršbi v njeno imovino (bodisi rubežu premičnin, bodisi vknjižbi zastavne pravice, bodisi dražbi). — V kolikor ste svoje posestvo prodali ženi, bi davkarija zadevno pogodbo lahko izpodbijala, češ da ste imeli namen oškodovati davkarijo. Ako bi davkarija vložila izpodbijno tožbo v roku dveh let po sklenitvi pogodbe, bi morala Vaša žena dokazati, da ji navedeni Vaš namen ni bil znan; ako bi bila tožba vložena pozneje (rok znaša 10 let), bi morala Vaša oškodovalni namen davkarija Vam dokazati.

Priposestovane gozda. H. I. V času, ko je geometer določeval mejo med Vašim in sosednim gozdom, katera meja prej ni bila povsem jasna, odnosno nesporna, je sosed posekal skoro cel otar Vašega gozda; pozneje je obljubil zvoziti les in steljo na Vaše dvorišče, česar pa ni storil. — V kolikor se sosed sklicuje na to, da je posekali kos gozda priposestvoval, je priposestovanje dopustno in možno, ako je sosed (vštevši svoje prednike) zadnjih 30 let izključno hasnoval, odnosno izvrševal vsa lastninska dejanja na posekani parceli javno, brez prošnje in brez sile. — Ako je sosed obljubil les in steljo izročiti Vam, je dolžan obljubo izpolniti in ga k temu lahko prisilite s tožbo. — Odvetnika za pravdo ne boste potrebovali, ako vrednost lesa in stelje ne presega 12.000 din. Kdor zgubi pravdo, mora plačati tudi nasprotnikovega odvetnika. Seve, ako odvetnik ne more ali neče izterjati svojih stroškov od nasprotnika, mu jih mora lastna stranka, ki ga je najela, iz svojega plačati in sama skrbeti, da jih izterja od nasprotnika. — Ako bi sosed dokazal, da je zemljišče, na katerem je les posekal, bilo nesporno njegova last (po mapi in po 30 letnem zaključnem hasnovanju), potem bi bilo njegovo obljubo, izročiti les in steljo Vam, smatrati za daritev; daritev brez takojšnje predaje podarjenega predmeta pa je veljavna le, ako je sklenjena v obliki notarskega zapisa. — Odredili smo, da se Vam »Slov. gospodar« pošilja na pošto, kakor ste označili.

Prošnja za sprejem h graničarjem. I. Ž. K mejnim četam se sprejemajo jugoslovanski državljani, ki so dobrega obnašanja, zdravi in za službo sposobni, ki so odslužili svoj kadroviski rok, ki niso preko 30 let stari (ako so redovi ali kaplari), ali ne preko 35 let (ako imajo višjo šaržo) in ki se zavežejo, da bodo najmanj tri leta služili pri mejni četi. Prošnja je treba navoliti na poveljnika graničnih čet v Skoplju. V prošnji navedite, da izpolnjujete vse našete pogoje in da se zavezujete služiti najmanj tri leta; listine, ki to dokazujejo, pa pošljite, ko jih bodo zahtevali.

Odvzem hasnovanja priposestovane ceste. E. F. Več mejašev že preko 50 let hasnuje zemljišče — cesto, ki je v mapi vnešeno kot cesta. Vprašate, ali ima občina pravico to zemljišče — cesto prodati in ali bi smelo sodišče v primeri razmejitvenja mejašem-hasnovalcem odvzeti, odnosno prepovedati nadaljnje hasnovanje. — Občina vsekakor lahko razpolaže z zemljišči, ki so njena last, odnosno lahko proda tudi cesto; seve mora izpolniti vse predpisane formalnosti in pogoje. — Priposestovati cestnega zemljišča, ki je last države ali samoupravnega telesa, privatniki ne morejo tudi ne v 100 letih. Kake manjše hasnovalne pravice bi mogli, odnosno morali mejaši posebej uveljavljati; kupec parcele pa se bo eventualno lahko skliceval na svojo dobro vero, da na parceli nimajo tretje osebe nikakih posebnih pravic.

Krvna preiskava v pravi radi očetovstva. N. N. Po nedolžnem ste bili toženi radi nezakonskega očetovstva in tudi obsojeni, čeprav Vam je sodišče postavilo odvetnika (niste njegov pristaša). — Sodnik ni bil dolžan poučiti Vas, naj predlagate krvno preiskavo v svrhu ugotovitve, da Vi niste oče tožečega otroka. Smelo je sodišče ta dokaz — čeprav ste ga morda sami predlagali — zavrniti, ako je smatralo Vaše očetovstvo temeljem drugih dokazov za dokazano. Sicer pa dokaz potom krvne preiskave le v zelo redkih primerih vodi do uspeha. Moralo bi se izkazati, da pripada mati eni krvni skupini, otrok drugi, toženec pa tretji. Ker pa pripadajo ljudje v naših krajih večinoma le dvema različnima krvnima

skupinama in le kakih 6—7% tretji, odnosno četrti, je jasno, da so za toženca ugodni rezultati zelo redki. Neka novejša (Bernsteinova) teorija pozna sicer neko drugačno razvrstitev krvnih skupin, pa tudi po tej teoriji je le v par odstotkov primerih možno očetovstvo izključiti. Obnove postopanja v svrhu izvedbe dokaza potom krvne preiskave ne morete doseči. Morali bi dokazati, da so pričre, na čijih izpovedbah sloni sodba, po krivem pričale.

Knjiga iz leta 1791 z recepti. J. T. Zelo dvomimo, da bi imela knjiga iz leta 1791 z recepti za izdelavo kristala, rubinov, hrslolitov in drugih žlahtnih kamnov kako vrednost. Pokažite jo morda kakemu strokovnjaku.

Sprememba travnika v njivo — prepoved pota. I. L. Travnik ste zorali v njivo; lastnik sosednega travnika, preko katerega ste Vi, odnosno Vaši lastninski predniki doslej vozili z bivešega travnika, Vam hoče zabraniti nadaljnje vožnje. — Ako ste Vi, odnosno Vaši lastninski predniki že priposestvovali služnostno pravico vožnje po sosedovem travniku (s 30 letnim javnim izvrševanjem voženj brez prošnje in brez sile), Vam sosed voženj v dosedanem obsegu nima pravice prepovedati. Sprememba kulture ne igra vloge, marveč le večja obremenitev sosedovega travnika, odnosno bistveno povečanje voženj. — Ako pravica do vožnje še ni priposestovana, Vam sosed nadaljnje vožnje sme prepovedati. — Ako z njive nimate drugega odvoza, odnosno potne zveze, nego preko sosedovega travnika, imate pravico do zasilne poti, za katero pa bi morali — ako bi Vam po gornjih izjavljanjih smel sicer sosed pot prepovedati — zaprositi pri sodišču.

Viničar samo osem mesecev hasnoval zemljo. T. J. v O. 76. Kot viničar ste imeli izgovorjen celoleten hasek 10 ogonov zemlje, za kar bi morali opraviti 80 dnin. Zemljo ste hasnovali le osem mesecev, gospodar pa vzlic temu zahteva, da mu opravite vseh 80 dnin. — Niste pojasnili, zakaj ste zemljo hasnovali le osem mesecev. Ako Vam je gospodar preprečil hasnovanje skozi štiri mesece, se sorazmerno manjšemu hasku zmanjša tudi število dnin, ki bi jih morali opraviti. Ako pa ste imeli zemljo skozi celo (koledarsko) leto na razpolago, morate opraviti vseh 80 dnin, čeprav Vam zemlja skozi štiri mesece ni dajala haskov, odnosno ako je po lastni krivdi niste hasnovali.

Plačilo rentnega davka. M. Ž. L. št. 12. Prevzeli ste posestvo z obvezo izplačati izročiteljevemu sinu 5000 din dote. Ta sin je v Ameriki in neznanega bivališča. Obresti bi znašale letno 270 din, davčna uprava pa Vam predpisuje 125 din letno rentnega davka. — Res določa člen 72 zakona o neposrednih davkih, da mora dolžnik v primeru, ako biva upnik v inozemstvu, plačevati rentni davek, pri čemer ga seve upniku odtegne od obresti. Znaša pa rentni davek le 12% od zneska obresti (ako obresti niso višje nego 12%). Ako torej znašajo obresti letno 270 din, bi morali Vi plačevati le 32,40 din rentnega davka, ne pa 125 din. Po členu 69 zadnjem odstavku zakona o neposrednih davkih rentni davek, ki se plačuje po členu 72 imenovanega zakona, ni zavezan nikakim samoupravnim dokladom. Opozorite davčno upravo na to določilo, odnosno napačni predpis davka in prosite, naj Vam skozi vsa leta preveč plačani davek vrnejo, ali vsaj vpišejo v dobro. Ako zlepega ne boste mogli doseči znižanja rentnega davka, se boste morali proti prihodnjemu odmerilnemu sklepu v 30 dneh po sprejemu pritožiti na finančno ravnateljstvo v Ljubljani.

Brezobrestno posojilo pri »Ljudski samopomoči«? J. D. Pravite, da je nek gospod imel govor, da kmetje lahko dobe pri »Ljudski samopomoči« v Mariboru brezobrestna posojila proti mesečnemu ali polletnemu odplačevanju in vprašate, ali je to res. — »Ljudska samopomoč« sploh ne daje posojil, najmanj pa brezobrestna. »Ljudska štednja« pa sicer daje posojila, a le v znesku in do dva tisoč dinarjev proti 8% obrestim, vrnitvi v dveh letih in poroštvo, odnosno vknjižbi.

Prepoved dosedanje poti — dovolitev druge. J. P. P. Pred osmimi leti ste dovolili sosedu postaviti mlin na Vašem svetu ter pot do mlina, katera pelje skozi Vaš gozd. Vprašate, ali mu navedeno dovoljeno pot lahko prepoveste in dovolite drugo pot. — Ako ste sosedu dovolili pot le iz usluge brez kake protidajatve, mu jo lahko vsak čas prepoveste. Ako je bila dogovorjena protidajatev, ne pa tudi čas trajanja, mu pot lahko odpoveste kakor kako zakupno pogodbo. Ako pa je bila razen protidajatev določena tudi doba sosedove pravice do poti skozi Vaš gozd in ta doba še ni potekla, bi smeli sosedu nakazati drugo pot le, ako ne bi bila zanj bistveno neprimkladnejša. — Okolnost, da si sosed včasih prisvoji kaka Vaša drva, ne bi zadoščala

za razrušitev sicer neopovedljive pogodbe. Pač pa lahko s kazensko ovadbo (ako imate zadostne dokaze) dosežete njegov pregon in eventualno kaznovanje, kar ga bo najbrž spametovalo.

Kdo kupuje lan? M. K. »Prizad« kupuje vse poljske pridelke, torej tudi lan. Stavite ponudbo tudi tovarni Motvoz, d. d., Grosuplje, in Tkalcici v Jaršah pri Domžalah.

Neizpolnitev danih obljub. Martin Z. Vaš sosed je izročil, odnosno prepisal svoje posestvo na svojega sina, sam si je pa obdržal gospodarstvo. Na prošnjo ste mu večkrat kaj posodili, pri čemer je izjavljal, da Vam bo vse vrnil njegov sin. Sosed je umrl, sin pa noče ničesar vrniti, odnosno plačati, češ da njemu niste ničesar posodili. — Iz opisane gole obljube, odnosno izjave pokojnega sosedu Vam sin ni dolžan vrniti denarnih posojil. Le v primeru, ako je pokojni sosed od Vas sprejeti denar porabil v prid sinovemu posestvu, Vam mora sin vrniti toliko, v kolikor je obogaten. Ako ste pokojnemu sosedu posodili kake druge, nenadomestne premičnine, Vam jih pa mora vrniti v naravi — seve, ako jih poseduje. — Na prošnjo žene omenjenega sosedovega sina ste oskrbeli pogreb njegove matere in imeli mnogo izdatkov in potov. Obljubila Vam je za to neko parcelo. To parcelo pa je sedaj njen mož prodal in nihče Vam noče ničesar plačati. — Ker omenjena žena ne more več izpolniti dane obljube, Vam mora plačati primerno odškodnino; ako ne bo hotela zlepega, jo boste morali pač tožiti. V kolikor so bili pogrebni stroški potrebni in primerni, Vam jamči za njih povračilo tudi sin pokojnice, ker je on po zakonu dolžan oskrbeti pogreb svoje matere. — Vaš brat je posedoval nekaj zemlje in denarja. Večkrat je eni Vaši hčerki obljubljal, da bo zemlja po njegovi smrti njena, dvema hčerkama je obljubil po 3000 din, vse ostalo pa Vam. Bil je dalj časa pri Vas na hrani in stanovanju. Potem pa je odšel, zemljo prodal in ves denar izročil neki drugi osebi. — Omenjene obljube bi bile kot ustna poslednjelovna odredba veljavne le, ako bi bile dane pred tremi veljavnimi pričami. Pa čeprav bi bile veljavne, so s tem, da je brat zemljo in denar odsvojil, postale brezpredmetne, ker se podeduje pač le to, kar zapustnik ob svoji smrti faktično še ima, odnosno zapusti in se poslednjelovne odredbe — ako niso sklenjene v obliki dedne pogodbe, ki pa velja le med zakoncem — lahko poljubno preključijo. Pač pa lahko zahtevate od brata, da Vam plača hrano in stanovanje, kar ste mu dajali le z ozirom na omenjeno, sedaj neizpolnjivo obljubo. Ako brat ne bo tega mogel plačati, morete spodbijati (v roku dveh let) gori navedeno daritev drugi osebi.

Prepis posestva na hčerkinjo nezakonsko hčer. E. J. Starša Vaše žene sta prepisala svoje posestvo na nezakonsko hčer Vaše svakinje, izgovorila sta si hrano in stanovanje, Vaši ženi pa namenila le 2000 din, radi česar se smatra prikrajšano, ker je posestvo vredno najmanj 35.000 din. — Vaša žena zaenkrat ne more kaj drugega ukreniti kot to, da da v zavarovanje dokazov o vrednosti izročene posestva slednje sodniški precceniti. Ko bodo starši umrli, se bo z ozirom na trajanje njihovega preužitka videlo, ali in v koliko je izročila pogodba vsebovala za vnučnjo daritev. Slednje se bo upoštevalo pri določitvi, odnosno dopolnitvi nujnega dednega deleža Vaše žene.

Posojilo proti 2—3% obrestim. J. D. Dva državna uslužbenca bi si rada postavila hišico ter dobila posojilo proti 2—3% obrestim in odplačevanju 300—400 din mesečno. — Žal nam ni znano, kje bi se moglo dobiti tako ugodno posojilo.

Prošnja za invalidnino. Leopold L. Zadevno prošnjo naslovite na sodnika-poeidnca pristojnega okrožnega sodišča. — V kolikor ste nam stvar popisali, smatramo, da Vas ne bodo prišteli med dobrovoljce. — V Lebringu imenovane komande ni več. Poskusite dobiti dokumente potom poveljstva Vašega vojnega okrožja. — V kolikor bi radi poizvedeli za bivališče Vaše žene v Franciji, prosite Družbo sv. Rafaela v Ljubljani za posredovanje, ako Vam Izseljenski komisariat v Zagrebu ne bi hotel pomagati.

Pogoji za sprejem v službo financarja. L. A. Ker je zelo mnogo prosilcev, se zahteva za službo financarja razen duševnega in telesnega zdravja, dobrega vedenja, našega državljanstva, odsluženja obveznega roka v stalnem kadru, samskega stanu, starosti najmanj 18 in največ 28 let, da niste pod skrbstvom, ne v konkurzu, da ni nad Vami podaljšana očetovska oblast, da niste bili s sodno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic in ne radi nečastnega dejanja, tudi še, da ste dovršili vsaj štiri razrede srednje ali njeje enake šole. Nižja kmetijska šola se v tem primeru ne smatra za enako srednji šoli.

Našim malčkom

Vekoslav Skuhala:

Lojzkov božični večer

Lojzek je zdaj velik gospod, a svoj čas je bil tudi on deček med dečki, enak med enakimi, to se pravi, deček s srcem. Da je bil Lojzek res deček s srcem, naj izpriča sledeča zgodnica iz davnih dni njegovih.

Lojzek je nekoč na sveti božični večer dobil od svoje dobre botre božični kolaček kruha. O, kako bi mu bile teknile rozine v kruhu, pa kuhane suhe hruške in razrezane smokve v njem! Saj je za otroke sladek božični kruh nekaj najboljšega na vsem božjem svetu. Vendar se je Lojzek to leto namenil, da bo od tega, kar bo dobil od botre, čim največ porazdelil med druge otroke, ki so revnejši od njega. Botrino darilce naj gre torej v ta namen!

Mati, ki je imela kruh še v peči, gotovo ne bi svojemu ljubemu Lojzku branila tega dobrega dela, zato jo je Lojzek bolj obvestil ko pa poprosil:

»Kaj ne, mati, ta botrin kruh smem nesti temu ali drugemu šolskemu tovarišu? Brž ko brž se bom vrnil.«

»Bog vam plačaj, kuma, da ste mi prinesli ta kolač! Ne bodite hudi, če romam z njim k ubožnejšim od mene!« Tako se je Lojzek spretno opravičil tudi pred strmečo in molčečo svojo krstno botro. Nato je stekel v sobo, da si obleče še eno suknjo. Božični večer je bil tisto leto ves zimski.

V sobi je vzel nekaj starega časopisnega papirja, da bi z njim ovil kolač. Ko je šel skozi kuhinjo in kar grede želel »Lahko noč!« svoji materi in botri, ga je mati hitro ujela in mu kruhek vzela. Da pa se Lojzek ne bi začel jokati, je v istem trenutku dejala:

»Ne, tako ne boš nesel kruha, naj ti ga načnem!«

Vzela je nož, prekrizala z njim spodnji del kolača vse počez ter ga zarezala na osem enako velikih delov. Čisto prerezala pa ni, da bi mogel Lojzek laže nesti. Ko je tako nekako nakazala, koliko otrok naj s kruhom obdaruj, je Lojzek odbrzel v prvi večerni mrak po vasi. V mislih pa je iskal družinico otroško, ki bi jo osrečil. Ravno osem jih mora biti lačnih ustec, da, ravno osem!

V takih zadregah Bog kaj rad pomaga s svojimi navdihi. Pomagal je tudi Lojzku. Naravnost proti Kovačevim je urno stopal in računal in izračunal, da jih je tam res osem otrok. Seveda jih je osem! Ivan je in Anton, Lizika in Anica, vsi že šolarji. Štirje pa so še v srajčkah, eden morda v prvih hlačkah. Vsi pa so gotovo potrebni kruha, ker ga mati le od časa do časa more speči, ko oče slabo zasluži. H Kovačevim roma Lojzek, z njim pa kolač, z obema pa Jezušček, prijatelj otrok...

Pri Kovačevih so bili vsi doma. Oče je pospravil po dvorišču, mati pa je molzla kravo, ki jih je vse vzdrževala pri življenju. V hiši so bili torej sami malčki, Lojzkovi obdarovančki. Komaj, ko je vstopil v sobo, ni mogel niti prvi pozdraviti, ampak je od peči in mize priletel iz otroških grl pozdrav:

»Lojzek, pozdravljen!«

Med žvegljanjem tega pozdrava je Lojzek vendar prišel do besede. Začel je raz-

vijati papir s prinešeno dobroto, navmes pa je po vseh pogledal in se vsem nasmehljal ter kar najprijazneje voščil:

»Vesel božič vam vsem želim!«

»Joj, kaj si nam prinesel?« so vsi revčki obenem vprašali Lojzka.

»Mati pošiljajo,« se je odrezal Lojzek. Poznana mu je bila že ponižnost, ki je temelj vseh kreposti.

»Pa Bog povrni tebi in materi, ki so te poslali k nam!« In že so se začele stegovati otroške roke po sladko duhtečem kruhu.

»Zdaj pa le jejte, jejte!« je spodbujal Lojzek, ko je vsakemu košček kruha stisnil v roke. Kakor je lilijin cvet odprt, da vsrka sončne žarke, tako so se te otroške roke odpirale kruhu, božičnemu kruhu.

Vsa usta so bila v hipu zaposlena. V vseh srcih je plalo obilno veselje nad nepričakovano dobroto. V vseh dušah je Jezušček obhajal svoj prihod, novo rojstvo, blaženo otroštvo med otroki...

(Konec prihodnjic)

*

Za zimske večere

Neki oče, ki še ni imel otrok, je naredil oporoko, v kateri je določil, da če po smrti dobi fantka, dobi ta iz zapuščine dvakrat toliko kot mati. Če pa dobi hčerko, naj dobi mati dvakrat toliko kot hčerka. — Oče je umrl in kmalu po smrti sta se rodila dvojčka: fantek in deklica. Kako so razdelili zapuščino, da so izpolnili očetovo poslednjo voljo?

(Hči je dobila en del, mati dva dela, sin pa štiri dele zapuščine.)

*

Soba ima štiri kote, v vsakem kotu sedi ena mačka, na repu vsake mačke sedi po ena mačka in pred vsako mačko sede tri mačke. Koliko mačk je v sobi?

(Štiri mačke so v sobi, ker vsaka sedi na repu druge.)

*

Dve deklici sta gnali goske na pašo. Prva je rekla: »Daj mi eno gosko, potem jih bom imela toliko ko ti.« Druga je rekla: »Ne dam. Rajši daj ti meni eno, potem jih bom imela dvakrat toliko kot ti.« Koliko gosk je imela prva deklica, koliko druga?

(Prva deklica je imela pet gosk, druga dve.)

*

Neki gospod je povabil na obed nekega čarovnika. Pred obedom sta se sprehajala. Čarovnik je čez čas vprašal gospoda, koliko je ura. Gospod je segel v žep — ure pa ni bilo v žepu. Ni rekel nič, samo smehljal se je, ker je bil prepričan, da jo je čarovnik pričaral iz žepa. Čez čas sta srečala deklico. Čarovnik jo je vprašal, kaj nese v košari. — »Krape?« je odgovorila deklica. — »Daj mi enega!« — Deklica je dala. Čarovnik ga je nekaj časa obračal in mrmral nad njim nerazumljive besede. Nato ga je dal gospodu z naročilom, naj ga razpolovi. Gospod je to storil in kaj mislite da je gospod našel v krapu?

(Marmelado.)

*

Katera stvar ve točno, kako daleč je pekkel od nebes?

(Satan in pogubljeni angeli.)

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Priden fant želi primerno službo h krščanski hiši ali pa gre za gospodarja. Anton Marčič, Limbuš 17 pri Mariboru. 7

Iščem oferja, dve osebi. Košaki 65, Maribor. 12

300 dinarjev tedensko lahko vsak zasluži s prodajanjem ali izdelovanjem potrebnih predmetov. Pošljite znamko za odgovor. Anton Blaznik, Ljubljana VII. 14

Sprejem vaje. Pivec Alojz, kolar, Sv. Jakob. 19

Vestno in samostojno kuharico sprejem z desetimi januarjem. Ponudbe z navedbo starosti in dosedanje službe nasloviti: Tuš Mirko, Murska Sobota. 24

Vajenca za kolarsko obrt sprejme kolarstvo Slavko Krabonja, Maribor, Aleksandrova 19. 27

POSESTVA:

Malo posestvo dam v najem. Gačnik 29, Pesnica. 11

Prodajam novo hišo, tri minute od Ptujске ceste. Perger, Majstrova ulica 153, Tezno pri Mariboru. 21

Posestvo se prodaja v Budini 62 pri Ptuj. 25

RAZNO:

Poiskovalec vodnih žil se priporoča. Poišče točno, kje je in v kakšni globini se nahaja. Naslov v upravnistvu. 15

Ženini in neveste! Poročne prstane iz zlata, srebra in dublea kupite najceneje pri K. Ackermann, urar, Ptuj, Krekova ulica 1. 16

Naprodaj šivalni stroj, štedilnik, pohištvo in lokal. Aleksandrova cesta 31, Pobrežje pri Mariboru. 10

Cepljeno trsje in korenjake prodaja Turin, Modraže, P. Studenice pri Poljčanah. 18

Gramofonske plošče od 26 din naprej pri Ackermann K., Ptuj, Krekova ulica 1. Zahtevajte cenik! 17

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem ter se priporoča za obilen obisk skozi vse leto 1939 trgovine mešanega blaga, nakup jajc, masla, zabele, vinskega kamna, svinjskih kož in vseh poljskih pridelkov. Stalna zamenjava bučnic in sončnic za prvovrstno olje. Velika izbira raznega blaga za ženine in neveste. Zaloge voščenih sveč za svečnico. Slavko Senčar, Mala Nedelja; Ciril Senčar, Ljutomer; Metod Senčar, Štrigova. 13

Jablus — Jabolčnik, tvarina, iz katere napravite najboljši jabolčnik ali hruškovec tudi brez naravnega sadjevca. Jablus je sedaj tako vsestransko izpopolnjen, da vsebuje vse snovi naravnega sadjevca. Sedaj stane s poštnino za 50 litrov 39.50, 100 litrov 69.—, 150 litrov 98.— dinarjev. Stotine pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo Franc Renier, Podčetrtek. 22

»Pri starinarju«, Zidanšek, Maribor, Koroška 6, dobite zopet različnih tovarn ostanke flanele, barhenta, žameta, cajga, oksforda, belega in rjavega platna, moške in ženske srajce, hlače, gate, predpasnike vse velikosti, oblečke, plete, jopce. 23

Šivalni stroji »Veritas«, pogrezljivi, z 20 letno garancijo, po 1900 din prodaja Ussar Alojz, Maribor, Trubarjeva 9. 26

Vinska trta. Cepiči najplemenitejših vrst ter ključi in korenjaki Kober 5 BB, Teleki 8 B, Riparia in Chasselas, vse z jamčeno čisto in prvovrstno dobavlja
Prva Jugoslovanska trsnica, Daruvar

1761

Zahtevajte cenike!

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnika prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Vajenec za lončarsko in pečarsko obrt se sprejme. Hrana, stanovanje v hiši, Ignac Kaiba, Slovenska Bistrica. 8

Viničar s petimi delovnimi močmi in daljšim spričevalom se sprejme s 1. februarjem 1939. Vprašati: Žohar, gostilna, Tržaška cesta, Pobrežje. 1880

Služkinja, zdrava, poštena in marljiva, katera ima veselje pomagati v kuhinji, se sprejme v kolodvorski restavraciji na Pragerskem. Prijavijo naj se le one, katere želijo ostati več let v službi. 1889

Sprejme se kmečko dekle za vsa hišna dela. Plača po dogovoru. Curk Anton, Vinarje 185, Maribor. 1857

Safer za sadno in vinogradniško posestvo v Jeruzalemu pri Ljutomeru z delovnimi močmi se takoj sprejme. Ponudbe upravnika lista pod »Jeruzalem 1781«.

POSESTVA:

Posojilnica Vitanje proda 1 ha 50 a zemljišča z dvema malima hišicama v Lipi pri Socki, blizu banovinske ceste. Nakup zelo ugoden. Podrobnosti se zvedo pri Posojilnici v Vitanju. 1888

RAZNO:

Svečar in medičar, Pavel Venko, Maribor, Koroška cesta 8, naproša cenjene naročnike, da pravočasno naročijo voščene sveče, ki jih dobijo po najnižjih cenah. Vosek in med plačujem po najboljših cenah. — Obenem želim vsem srečno novo leto! 1887

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klete in svile za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. Ana Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odev, Maribor, Stolna ulica 5. 1436

Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, kar se lahko sedaj vsak osebno prepriča, če si ogleda en del naše trsnice pri načelniku Jan. Šegula v Hlaponcih. Nudi: I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 1450

Kupim konstrukcijo žage samice. Ponudbe z navedbo cene na upravo pod »žaga 1882«.

Priporoča se Kupičičeva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1427

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, mešenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Sveče za cerkev in dom
kupi
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, Koroška c. 5

Vinsko trsje in korenjake v izvanredni kvaliteti, v raznih sortah in podlagah in pod splošno garancijo razpošilja po zelo ugodnih cenah privatna trsnica Ivan Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje. 1843

Malvazija je ime trti, katero je opisal v »Kmetovalcu« lani v novembru umrli vinarski strokovnjak g. Gombáč. Tudi naša trsnica je prejela nekaj teh cepičev naravnost iz Italije. Na zalogi imamo še tudi vse druge sorte trsnega izbora, korenjake, sadno drevje, sadne divjake in nizke vrtnice v 80 barvah. Trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfank v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1303

Jesen, zima! — Ostanke mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo, 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo, v najlepši sestavi, paket 130 din. — Dalje specialni paket »original Kosmos D« z vsebino 17—21 m 1a barhentov za ženske obleke, bluže in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo, za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z«, vsebina 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z/1« 130 din, »Z/2« 160 din, »Z/3« 200 din, »Z/4« 250 din, »Z/5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Trgovcem popust! Vsak paket poštne prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago. Pišite še danes: »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

Težka zimska hrana

in premalo gibanja sta v zimskem času vzrok slabe prebave želodca, čestih omotič, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare boleznice se vsled mraza zopet izraziteje pojavijo:

splošno debeljenje, hemoroidi in zaprtje, motnje v želodcu, črevesna obolenja, glavobol, nespečnost, napetost telesa, omotica.

Posebno zrelejšje in stavejšje osebe so tem nadlogam podvržene.

PLANINKA ČAJ

čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na vaše splošno zdravstveno stanje. — Zahtevajte v apotekah izrecno le »Planinka« čaj - Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih z napisom proizvajalca:

APOTEKA MR. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg 12. S. br. 29550/35.

Otvoril sem staroznano gostilno »Stanitz« Breg pri Ptuj. Na razpolago sta dva hleva, shramba za kolesa. Priporoča se Vinko Korže. 1881

Srečno in blagoslova polno
Novo leto 1939

želijo vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem:

Vinko in Ivana Zorko
trgovina z mešanim blagom

SV. BENEDIKT V SLOV. GORICAH

JOŽA HRASTELJ
trgovec

GORNJA RADGONA

POSOJILNICA

v

GORNJI RADGONI

PETEK JOŽEF
umetni mlin in žaga

TRATE, Marija SNEŽNA

HUSJAK FRANC
zastopnik »Vzajemne«

GORNJA RADGONA

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštarska hranilnica.

27

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Srečno novo leto 1939 želi svojim cenjenim
odjemalcem

KOKOL JURIJ

trgovina z manufakturo in konfekcijo
MARIBOR Glavni trg 24

IV I 2533/38—14

Dražbeni oklic.

Dne 6. februarja 1939 ob pol 9 uri bo pri
podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba
nepremičnin:

zemljiška knjiga: Studenci vl. št. 778

cenilna vrednost: din 71.230.—

vrednost pritiklin: jih ni

najmanjši ponudek: din 47.487.—

Vadij znaša din 7.123.—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe,
je oglasiti pri sodišču najpozneje pri draž-
benem naroku pred začetkom dražbe, sicer
bi se jih ne moglo več uveljavljati glede
nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je
ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic,
ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,

dne 5. decembra 1938.

6

Usnjene suknje

najboljše vrste,

damske in moške
plašče i. t. d. kupite
najbolje v konfekciji

JAKOBLAH

Maribor, Glavni trg 2

Najlepše in najnovejše vzorke za ročna dela,

kakor kuhinjske prtiče, namizne prte,
posteljno perilo itd., vam predtismemo
na platno v prodajalni **TISKARNE**
SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

Nov redilni prašek

Vsak kmetovalec si z
Redinom lahko hitro in
z malimi stroški zredi
svoje prašiče. Zagotov-
ljen uspeh že pri 1 za-
vitku za 1 prašiča za
6 din. Poština povzete
za 1, 2, 3 ali 4 zavitke
6 din, od 10 zav. naprej
12 din. Priporočamo, da
naroči eden za več sose-
dov skupaj. Pravi Redin
se dobi samo v zavitkih
z napisom Redin in ga
prodaja samo Kane-Vol-
fram, Maribor, Gospo-
ska 33.

Obilo sreče v novem letu 1939!

Bančna poslovalnica

B E Z J A K

Maribor, Gosposka ul. 25

Glavna kolektura drž. razr. loterije

Okrajna posojilnica v Ljutomeru r. z. z. n. z.

sprejema hranilne vloge proti popolni var-
nosti in najvišji obrestni meri. Nove vloge
izplačuje v celoti takoj.

**Nalagajmo naš denar za naše gospodarstvo v naše
domače zavode!**

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R Z A V A R U J E

S E B E, S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.